

Aglonā atklātas La Salettes Jaunavas skulptūras

● Viena no La Salettes skulptūru grupām lūgšanu dārzā pie Aglonas bazilikas. Dievmāte raud par cilvēku grēkiem... Kopumā Dievmātes parādīšanās ganiņiem sastāv no trīs fāzēm.

Tūkstošiem katoļticīgo un svētceļnieku, kas bija ieradušies uz Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkiem Aglonā, ar lielu savilņojumu aplūkoja La Salettes Jaunavas skulptūru grupu, kas svētku laikā — Svētā Meinarda dienā — tika atklātas un iesvētītas Aglonas bazilikas sakrālajā laukumā. Te izveidots īpašs lūgšanu dārzs, kurā izvietotas trīs skulptūru grupas. Katrā no tām ir centrālais tēls — Dievmāte —, un kopā ar viņu ganiņi Maksimins un Melānija. Skulptūras iesvētīja Rīgas arhibīskaps — metropolīts kardināls Jānis Pujats kopā ar Latvijas bīskapiem. Iesvētīšanā piedalījās poļu arhitekta Jolanta Bursovska, kas tās veidojusi. Skulptūru grupu Aglonas bazilikai uzdāvinājuši Polijas saletīņu misionāri.

La Salette ir Marijas kulta vieta, kas atrodas La Salette draudzē Francijā. 1846. gada 19. septembrī šeit diviem ganiņiem — 11 gadus vecajam Maksimīnam un piecpadsmitgadīgajai Melānijai parādījies Jaunava Marija.

Bērni ieraudzījuši skaistu kundzi, ko ieskāvis mirdzoša gaisma. Viņa sēdējusi uz akmens un raudājusi. Kundze

paudusi savas sāpes par cilvēku grēcīgu, kas viņus arvien vairāk attālinās no Dieva, ja viņi turpinās dzīvot ļaunumā. Taču viņa pasludinājusi, ka Dievs ir žēlsirdīgs pret tiem, kuri atgriežas no grēkiem. Pirms pazust debesis, kundze katram no jauniešiem uzticēja pa vienam noslēpumam. Viņas teiktais bija domāts cilvēcei, taču noslēpumus Jaunava aicināja pasaulei atklāt vēlāk.

Par notikušo vispirms abi jaunieši pastāstīja ganāmpulku īpašniekiem, pēc tam bērņus iztaujāja gan ciemata galva, gan garīdznieki, līdz šī ziņa nonāca līdz Grenobles bīskapam.

1865. gadā aptuveni 1800 metru augstumā netālu no parādīšanās vietas tika uzcelta svētnīca.

Bērni stāstīja, ka parādības laikā Jaunavai uz kakla bijis krusts, kuru vēlāk sāka dēvēt par La Salette krustu. Uz krusta šķērskoka ir āmurs un knaibles, bet lejasdaļā — galvaskauss ar sakrustotiem kauliem. Āmurs simbolizē grēcnieku, kurš ar saviem grēkiem sīt krustā Jēzu, bet knaibles simbolizē kristiešus, kuri tiecas atbrīvot Jēzu no naglām ar svētu dzīvi un uzticību Dievam. Turpretī galvaskauss un kauli norāda uz nāvi, no kuras cilvēki nevar izbēgt, tādā veidā uzsverot Kristus upura un pestīšanas jēgu, kas dāvā mūžību arī pēc šīs zemes dzīves.

Aglonā La Salettes Jaunavas skulptūras kopš to atklāšanas brīža piesaistīja cilvēku uzmanību. Skulptūru grupas lieliski iekļaujas vidē, atstāj dabisku iespaidu, harmonē ar apkārtnes kokiem, akmeņiem. Kopumā šis lūgšanu dārzs rada nomierinošu iespaidu, te uzturējās daudz vecāku ar saviem bērņiem. Tikpat labi var justies arī vecāka gadagājuma cilvēki, kuru ērtībām novietoti soliņi.

Dievmātei veltītie svētki Aglonā arī šogad ritēja jau pēc ierastas un zināmas kārtības. 14. augusta vakarā svētku dalībniekiem gan nācās pārciest lietusgāzi, kā arī aukstu vēju, kā dēļ pirmo reizi visu šo gadu laikā nenotika euharistiskā procesija. Toties Krusta ceļā kopīgās lūgšanās vienotās tūkstošiem svētku dalībnieku. 15. augusta rīts uzausa saulains. Kaut gan pūta stiprs vējš, lietus dievlūdžējus tomēr nemērcēja. Svētku galvenajā Misē 15. augustā piedalījās Valsts prezidents Valdis Zatlers un Ministru prezidents Valdis Dombrovskis ar savām dzīvesbiedrēm. Uz svētkiem bija ieradies arī Apustuliskais nuncijs Baltijas valstīs Luidži Bonacci. Visi klātesošie vienotās lūgšanā, ko nolasīja Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis, par Latvijas nodošanu Dievmātes aizbildniecībā.

L.Rancāne

Neaizmirstiet abonēt
«NOVADNIEKU»

septembrim un pārējiem
gada mēnešiem modernizētajās
«Latvijas Pasta»
nodalās līdz 26. augustam,
pārējās pasta nodalās un
pie pastniekiem līdz 24. augustam.
«Novadnieka» redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos —
līdz 20. augustam.

ZIŅAS

Atcelts aizliegums pildīt amatu VID

Kā «Novadnieku» informē Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālās iestādes biroja vadītāja Ingrida Geriņa, saskaņā ar Daugavpils pilsētas prokuratūras lēmumu bijušajam VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas vadītājam Staņislavam Gavaram atcelts iepriekš noteiktais drošības līdzeklis — aizliegums ieņemt amatus VID. Ar šī gada 10. augustu S.Gavars atsāka pildīt VID Latgales reģionālās iestādes direktora vietnieka amata pienākumus.

Notiks Preiļu novada invalīdu atklātās sporta spēles

«Preiļu novada invalīdu biedrība» projekta «Aktīva dzīvesveida popularizēšana Preiļu novada invalīdu biedrībā» ietvaros 3. septembrī plkst. 10.00 biedrības «Preiļu NVO centrs» telpās Kooperatīva ielā 6, Preiļos organizē Preiļu novada invalīdu atklātās sporta spēles, informē novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Jānis Vaivods. Sacensības notiks četros sporta veidos: šahā, dambretē, novusā un darta.

Laipni aicināti visi interesenti. Sīkāka informācija pa tālruni 29287410 (Artis).

Projektu finansiāli atbalsta KNHM (Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij) fonds un Preiļu novada dome.

LMT visiem pirmklasniekiem dāvinās mobilos telefonus

No 17. augusta līdz 30. septembrim Latvijas Mobilais Telefons dīleru veikalos visā Latvijā ikvienam pirmklasniekam būs iespējams saņemt bezmaksas mobilo telefonu ar OKartes sākuma komplektu. Apmaiņā pret to LMT lūdz pirmklasniekam atnest kādu grāmatu, kuru viņš gribētu dāvināt maznodrošinātiem bērņiem ģimenēs un bērņunamos.

LMT viceprezidents Andris Forstmanis: «Mobilais telefons mūsdienās ir arī kā drošības garantants, jo tā ir iespēja sazināties jebkurā laikā visā LMT pārklājuma zonā, kas ir 99,75% Latvijas teritorijas. Tā kā pirmās dienas skolā bieži vien ir saistītas ar satraukumu gan no vecāku, gan bērņņu puses, LMT kā sociāli atbildīgs uzņēmums piedāvā lielisku iespēju pirmklasniekiem saņemt mobilo telefonu dāvanā. Ceram, ka tas kalpos vecākiem kā sirdsmiers un bērņiem kā iedrošinājums labām sekmēm!»

Jāpiebilst, ka pirmklasnieku vecākiem LMT jau piekto gadu piedāvā saņemt 50% atlaidi zvanīem LMT tīklā un abonēšanas maksai. Nepieciešams tikai pieslēgt pakalpojumu «Pirmklasnieks». To var izdarīt bez maksas no 1. septembra līdz 31. maijam jebkurā LMT Abonentu apkalpošanas centrā vai pie LMT dīleriem. «Pirmklasnieka» atlaides viens no pirmklasnieka vecākiem saņem veselū gadu no pakalpojuma pieslēgšanas brīža.

LMT dīleru veikali, kuros pirmklasnieki var saņemt bezmaksas mobilos telefonus, atrodas visā Latvijā, un tas nodrošina iespēju ērti piekļūt modernajiem un kvalitatīvajiem LMT pakalpojumiem arī reģionos. Lai saņemtu bezmaksas mobilo tālruni, vecākiem līdzī jāņem pirmklasnieka dzimšanas apliecība.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ārzemnieki izpērk lizingā ņemtus un pēcāk atņemtus auto

Ārzemnieki Latvijā aktīvi izpērk mazlietotās automašīnas, kas atsavinātas to īpašniekiem par laiku neveiktiem lizinga maksājumiem. Uz Rietumeiropu un pat uz Vidusāziju aizceļo jau līdz pat 50% atņemto spēkratu. Noslēgto darījumu skaits tuvākajā laikā varētu pieaugt vēl vairāk. Presē parādījušās ziņas, ka, piemēram, Zviedrijas «Swedbank», reaģējot uz lielo pieprasījumu pēc mazlietotiem auto, pāri jūrai varētu nogādāt visas automašīnas, kas atsavinātas to īpašniekiem Baltijā. Par spīti priekšstatam, ka auto atsavināšana Latvijas iedzīvotājiem ir masveidīgs process, statistikas dati to neaplicina. Piemēram, ne «Swedbankas», ne «SEB» bankas atsavināto auto skaits nepārsniedz procentu no kopējā lizingā ņemto auto portfeļa.

Policists nodibina politisko partiju «Tautas kustība Solidaritāte»

Aktivisti, kuri «vēl nav sasmērējušies ar politiku» (pēc A.Sūnas vārdiem), piedaloties vairāk nekā 200 cilvēkiem, 15. augustā nodibināja jaunu kreisi noskaņotu politisku partiju «Tautas kustība Solidaritāte» (TKS). Par partijas priekšsēdētāju tika ievēlēts Latvijas Apvienotās policistu arodbiedrības (LAPA) prezidents Agris Sūna. Iekšlietu ministre Linda Mūrniece uzskata, ka policists Sūna izdarījis nopietnu izvēli par labu politikai, jo ne pēc likuma, ne būtības darbošanās politikajā partijā nav savienojama ar dienestu. Sūna ir zvērējis uzticību valstij, nevis kādai partijai, atzīmēja ministre. Likumā par policiju teikts: personu tiesību un brīvību, un valsts interešu vienlīdzīgas aizsardzības nolūkā policijas darbinieki nepiedalās partijā, citu sabiedriski politisko organizāciju un kustību darbībā, un uz dienesta laiku policijā aptur savu piederību pie tām. Partijas dibināšanas pasākumu vadīja zvērējis advokāts Artūrs Zvejšaleņiņš, kurš šā gada sākumā pretendēja uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vadītāja amatu.

Svētkiem Aglonā 2010.gadā varētu nepiešķirt prasīto naudu

No budžeta līdzekļiem valsts nozīmes pasākumam starptautiskas nozīmes svētvietā Aglonā 2010. gadā paredzēts piešķirt 79 029 latu Aglonas bazilikas draudzes prasīto 197 315 latu vietā, liecina Tieslietu ministrijas (TM) izskatīšanai valdības komitejā iesniegtie dokumenti. No tiem secināms, ka Rīgas arhibīskaps metropolīts kardināls Jānis Pujats 2009. gada 10. februārī lūdzis Ministru kabineta (MK) atzīt ikgadējos Vis-svētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkus 2010. gadā par valsts nozīmes pasākumiem un piedalīties to norises izdevumu segšanā. Svētku norises organizēšanai Romas Katoļu baznīcas Latvijā vadība pilnvaroja reliģisko organizāciju «Aglonas bazilikas draudze», kas iesniedza paredzamo svētku sagatavošanas un to norises izdevumu 2010. gada aprēķinu jeb tāmi, norādot, ka nepieciešamais finansējums no valsts budžeta ir 197 315 lats. Rīcības komiteja, izvērtējot tāmes pozīcijas, vienojās, ka 2010. gadā tiks atbalstītas tāmes pozīcijas, kas tika atbalstītas jau 2009. gadā, atbalstītās tāmes pozīcijas summas palielināšanu pieļaujot tikai gadījumā, ja to paredz normatīvie akti, norāda TM. Izskatīšanai valdības komitejā iesniegtajā rīkojuma projektā TM norāda, ka par pamatotu uzskatāma valsts budžeta finansējuma piešķiršana svētkiem Aglonā 2010. gadā ne vairāk kā 2009. gada apmērā, proti, 79 029 lats. No šīs summas Iekšlietu ministrijai (IEM) būtu piešķirams 17 661 lats, attiecīgi Valsts policijai — 14 830 lats un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam — 2831 lats, Veselības ministrijai — 27 915 lats, no tiem Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam 27 477 lats un Sabiedrības veselības aģentūras Rēzeknes filiālei — 438 lats, Zemkopības ministrijai Pārtikas un veterinārā dienesta Nacionālā diagnostikas centra Latgales reģionālajai laboratorijai būtu novirzāmi 364 lats. Lai uzlabotu pasākumu Aglonā norises nodrošināšanu un pēc iespējas mazinātu procesa izmaksas, nepieciešams, lai Aglonas bazilikas draudze pirms līgumu slēgšanas piemērotu Publisko iepirkumu likumā noteiktās procedūras, norādījis TM.

Sagatavoja T.Elste

— Un es esmu paēdis, un aitas veselas, — teica vilks, apērdams ganu.

M. Viteziņovičs

PREIĻU NOVADA DOMĒ

12. augustā notika Preiļu novada domes ārkārtas sēde, kuras laikā tika pieņemti lēmumi par vairākiem steidzami risināmiem jautājumiem.

Atbrīvo un ieceļ amatā

Sakarā ar to, ka Aldis Adamovičs atkārtoti ievēlēts par Preiļu novada domes priekšsēdētāju, viņš no šī gada 12. augusta atbrīvots no Preiļu 1. pamatskolas direktora pienākumiem (par šīs izglītības iestādes vadītāju viņš strādāja pirms ievēlēšanas pašvaldības vadītāja amatā un sakarā ar likumdošanu amatu bija saglabājis).

Domes sēdē tika pieņemts arī otrs ar šo jautājumu saistīts lēmums. Nemot vērā Preiļu 1. pamatskolas direktora pienākumu izpildītājas Noras Šņepstes iesniegumu, kā arī pamatojoties uz Izglītības likuma, Vispārējās izglītības likuma un likuma «Par pašvaldībām» attiecīgajiem pantiem, par Preiļu 1. pamatskolas direktori no 12. augusta apstiprināta Nora Šņepste.

Deleģēja darbam Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomē

Izskatot Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētāja Andra Vaivoda 17. jūlija vēstuli un pamatojoties uz Reģionālās attīstības likumu, pieņemts lēmums no Preiļu novada izvirzīt darbam Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomē pašvaldības priekšsēdētāju Aldi Adamoviču.

Piedalīsies Latvijas Pašvaldību savienībā

Domes ārkārtas sēdē izskatīta Latvijas Pašvaldību savienības 23. jūlija vēstule. Pamatojoties uz likumu «Par pašvaldībām», kā arī Biedrību un nodibinājumu likuma prasībām, apstiprināta Preiļu novada domes dalība Latvijas Pašvaldību savienībā.

Sāk pārņemt izglītības pārvaldi un izglītības iestādes

Saskaņā ar Rajona pašvaldību reorganizācijas likuma prasībām, Ministru kabineta noteikumiem nr. 713, kā arī pieņemto Preiļu rajona padomes reor-

ganizācijas plānu un Preiļu rajona padomes izpilddirektora Ainas Pastores iesniegumu, Preiļu novads sāks pārņemt līdzšinējās Preiļu rajona padomes izglītības, interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestādes. To skaitā ir Preiļu rajona izglītības pārvalde, rajona bērnu un jauniešu sporta skola, rajona bērnu un jauniešu tehniskās jaunrades centrs, rajona bērnu un jauniešu centrs, kā arī rajona vakara (maiņu) un neklātieņu vidusskola.

Domes izpilddirektoram Vladimiram Ivanovam uzdots veikt nepieciešamās darbības, kas saistītas ar iestāžu pārņemšanu un pārrēģistrāciju. Iestādes ir jāpārņem **līdz 31. augustam**. Kā informēja Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, pieņemšanas komisijā līdz ar izpilddirektoru darbosies arī domes tehniskās daļas un grāmatvedības speciālisti. Izglītības iestādes tiks pārņemtas ar tām līdz šī gada beigām atvēlēto finansējumu. Kas attiecas uz izglītības pārvaldi, tā līdz gada beigām apkalpos arī pārējo bijušā Preiļu rajona teritorijā izveidoto novadu izglītības iestādes. Vēl līdz gada beigām jāpabeidz arī citu rajona padomes iestāžu pārņemšana un būs jāņem par Preiļu rajona tūrisma informācijas centra un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja pārņemšanu.

Slēgs Preiļu mūzikas un mākslas skolas filiāles Aglonā un Pelēcos

Domes ārkārtas sēdē deputāti izskatīja Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktora Alberta Vucāna 10. augustā saņemto iesniegumu. Pamatojoties uz vairāku likumu prasībām un sakarā ar iestādes darba optimizāciju, pieņemts lēmums ar šī gada 1. septembrī slēgt Preiļu mūzikas un mākslas skolas Aglonas un Pelēcu filiāles. Skolas direktors Alberts Vucāns informēja, ka Pelēcu pagasta filiālē mācījās 12 audzēkņi, bet Aglonā dažādu instrumentu spēli apguva astoņi skolēni. Sakarā ar to, ka vairāki pedagogi sakarā ar pensijas vecuma sasniegšanu no 1. septembra filiālēs nestrādās, abos pagastos dzīvojošajiem skolēniem, kuri vēlas mācīties mūziku vai mākslas pamatus, tiks piedāvāta iespēja mācīties mūzikas un mākslas skolā Preiļos. Skolas administrācija būs pretimnākoša, un stun-

du grafiku divas reizes nedēļā varēs sastādīt tā, lai nodarbības netraucētu mācību procesam pamatskolā.

Preiļu pagasta pārvaldes vadītāja vieta — vakanta

Pagaidām vakanta ir Preiļu novada Preiļu pagasta pārvaldes (līdz 1. jūlijam — pagasta centra) vadītāja vieta, jo ar domes ārkārtas sēdes lēmumu pagasta centra vadītājs Vitālijs Plivda no amata atbrīvots.

Radusies situācija skaidrojama ar to, ka Preiļu pagasta centra vadītājs Vitālijs Plivda ir novada domes deputāts. Nemot vērā nesenas izmaiņas likumā «Par pašvaldībām», kuras nosaka, ka pagasta pārvaldes vadītājs nevar būt novada pašvaldības deputāts, likuma «Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā» prasības, domes deputātam V.Plivdam bija jāiesniedz Preiļu novada domē iesniegums par atbrīvošanu no amata. Tā kā deputāts šādu iesniegumu nebija uzrakstījis, no pārvaldes vadītāja amata viņš atbrīvots ar domes lēmumu.

Izmaiņas Preiļu novada bāriņtiesas sastāvā

Apstiprinātas izmaiņas Preiļu novada bāriņtiesas sastāvā. No bāriņtiesas locekļa amata atbrīvota Liena Fedotova. Turpmāk bāriņtiesa darbosies sekojošā sastāvā: Maija Paegle, Anna Dzidra Bernāne, Everita Rascevska un Livija Pastare.

Deleģēja pārstāvi rajona pašvaldības reorganizācijas uzraudzības komisijā

Atcelts Preiļu novada domes 17. jūlija lēmums, ar kuru Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Anspoks bija deleģēts darbam Preiļu rajona pašvaldības reorganizācijas uzraudzības komisijā. Turpmākam darbam šajā komisijā deleģēts Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. (Viņš arī ievēlēts par komisijas priekšsēdētāju.)

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Lai rakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Lai rakstā iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Lai rakstā iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

VID INFORMĒ

Skaidrojums par darba ņēmēja statusu

Saskaņā ar grozījumiem likuma «Par valsts sociālo apdrošināšanu» 1. pantā ar šā gada 1. jūliju darba ņēmējs ir Saeimas deputāts, pašvaldības deputāts, Ministru kabineta loceklis, komercsabiedrības valdes, padomes loceklis, kā arī cita persona, kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atļūdzību, ja atļūdzība ir faktiski noteikta. Šim personām valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemak-

su objekts ir noteiktā atļūdzība.

Tātad, ja komercsabiedrības valdes loceklim atļūdzība faktiski nav noteikta, tad neveidojas objekts, no kura jāveic valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksas. Līdz ar to, ja komercsabiedrības valdes loceklim atļūdzība faktiski nav noteikta, tad minētā persona 2009.gada 30.jūnijā zaudē darba ņēmēja statusu šī likuma izpratnē. Tādējādi,

ja SIA līdz 1.jūlijam bija nodarbināts tikai valdes loceklis bez faktiski noteiktas atļūdzības, tad SIA ir jāsniedz ziņas par valdes locekļa kā darba ņēmēja statusa zaudēšanu. Ja SIA nav neviena darba ņēmēja, tad tukšus darba devēja ziņojumus Valsts ieņēmumu dienestam nav jāsniedz.

I.Geriņa,
VID LRI birojs

«Esmu šajā amatā, lai saglabātu slimnīcu»

Aizejošā vasara Latvijas veselības aprūpes iestādēm un tajā skaitā arī Preiļu slimnīcai bijusi trauksmaina. «Novadnieka» lasītāji noteikti atceras pirmsjāņu dienas, kad pilsētās un laukos, protestējot pret no amata aizgājušā veselības ministra Ivara Egliša lēmumu likvidēt rajonu slimnīcas (arī Preiļu), tika vākti paraksti. Toreiz spējām pastāvēt un noturēties. Preiļi kļuva par trešo slimnīcu Latgales reģionā, kur medicīniskā palīdzība iedzīvotājiem tiek sniegta visas 24 stundas diennakti.

Taču tas bija tikai sākums. Ja izmaiņas valsts budžetā samazinājuma virzienā var uzskatīt par dramatiskām, tad veselības aprūpes jomā tās bija vienkārši katastrofālas. Slimnīcas viena pēc otras paziņo par plānveida operāciju pārtraukšanu, tiek runāts, ka jau pēc dažiem mēnešiem nebūs līdzekļu arī neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai. Veselības ministre Baiba Rozentāle kategoriskā tonī premjeram pieprasīja papildus 45 miljonus latu, tieši tik, cik jūnijā grozījumos nozarei atņēma. Premjers gan sola, bet cerības mazas.

Šādā nervozā situācijā lielākā daļa cilvēku par vizīti pie ārsta vai ārstēšanos slimnīcā baidās pat padomāt. Kuluāros runā par to, vai vispār vajadzēja censties slimnīcu Preiļos noturēt, ja reiz naudas tās uzturēšanai nav un tāpat draud vai nu bankrots, vai slēgšana *no augšas* jau gada beigās.

Nemot vērā nelielās pilsētas specifiku, sabiedrībā ātri vien izplatījās informācija par to, līdz ar SIA «Preiļu slimnīca» dibinātāju maiņu (līdz 1. jūlijam uzņēmuma dibinātāji bija Preiļu rajona padome un Preiļu novada dome, bet pēc 1. jūlija — Preiļu, Līvānu, Aglonas, Vārkavas un Riebiņu novadi) tikšot mainīta arī SIA valde. Runas izrādījās patiesas, augusta sākumā dibinātāju sapulcē tika nolemts, ka līdzšinējās valdes pilnvaras izbeigtas un turpmāk SIA «Preiļu slimnīca» valdē strādās Preiļu novada domes deputāts, novada domes priekšsēdētāja vietnieks, ģimenes ārsts Jānis Anspoks, Preiļu novada domes jurists Aldis Džeriņš un zemnieku saimniecības īpašnieks Āntons Briška no Riebiņu novada.

7. augustā valdes sēdē par SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētāju tika ievēlēts JĀNIS ANSPOKS, kurš slimnīcas vadības krēslā bijis jau vairākkārt. Ko nozīmē viņa atgriešanās pie stūres? Kāda ir uzņēmuma pašreizējā finansiālā situācija? Kādas, viņaprāt, ir Preiļu slimnīcas perspektīvas tālākai pastāvēšanai? Ar cik plašu vērienu darbosies jaunā slota? Par šiem un citiem jautājumiem — «Novadnieka» sarunā ar jaunievēlēto valdes priekšsēdētāju.

— Pēc «Novadnieka» rīcībā esošās neoficiālās informācijas, Preiļu slimnīcai sakrājušies parādi. Vai varat komentēt, cik tie lieli, un vai tie draud ar uzņēmuma maksātnespēju?

— Amatā esmu tikai dažas dienas, tāpēc par skaitļiem neko komentēt nevaru.

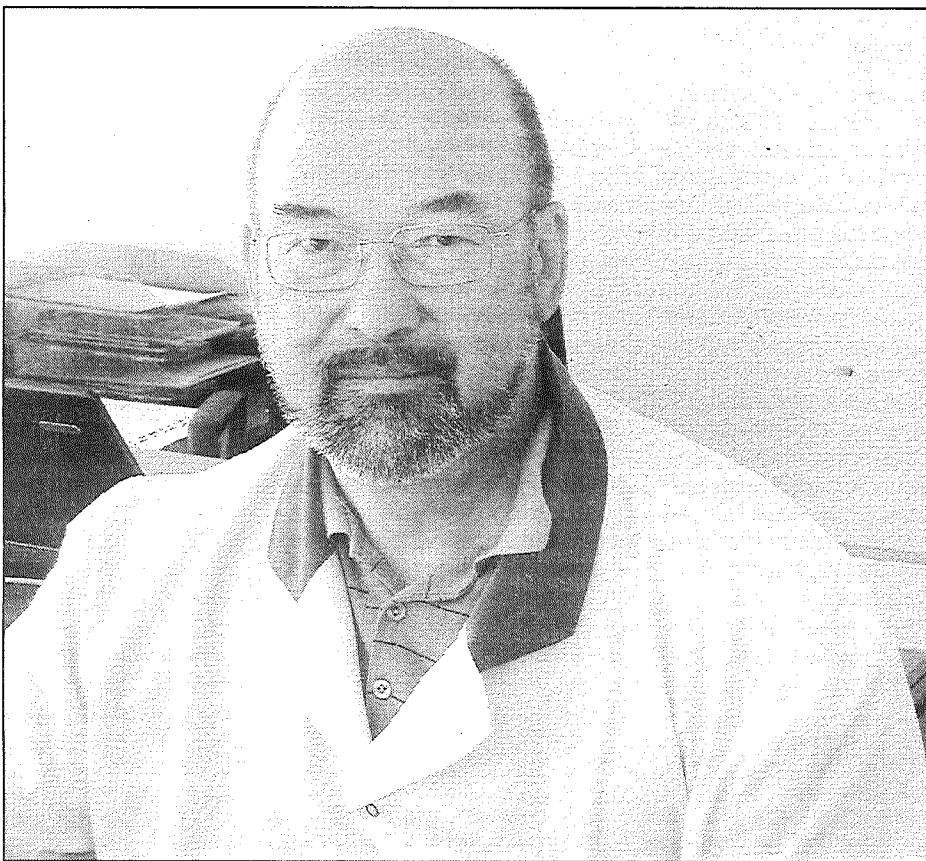
— Jūsu intervijā novada domes informatīvajā izdevumā «Preiļu Novada Vēstis» bija skaidri un gaiši pateikts, ka Preiļu slimnīcai ir lieli parādi, kas draud ar maksātnespēju.

— Tāpēc jau es esmu šajā amatā, lai saglabātu slimnīcu. To arī esmu iesācis darīt. Jā, parādi ir lieli, bet summas nesaukšu. Vispirms man jātiek skaidrība pašam.

— Vai tiesa, ka parādu summa ir ap vienu miljonu latu?

— Nē, tik lieli nav, taču vairāk neko komentēšu.

— Kāda tad patiesībā ir uzņēmuma finansiālā situācija, ja bija nepieciešamas šādas izmaiņas valdē?

● SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Jānis Anspoks: «Es darišu visu, lai Preiļu slimnīca turpmāk būtu iespējami labākā statusā.» Foto: L.Kirillova

— To lai komentē dibinātāji. Taču iepriekšējai valdei jau bija pienācis termiņš, kad pilnvaras beidzas. Tāpat ir visās vēlētās institūcijās, un nekur nav teikts, ka termiņš būtu jāpagarina. Normāla parādība...

Masu saziņas līdzekļos pietiekami daudz tiek runāts par stāvokli veselības aprūpē. Tas ir smags. Preiļu slimnīca nav vienīgā, kurai ir parādsaistības, jo finansējums ir samazināts. Stāvokli apgrūtina tas, ka joprojā nav racionālas veselības aprūpes sistēmas vadības valsts līmenī. Tas traucē. Ir slimnīcu attīstības plāns, kas apstiprināts Ministru kabinetā, bet, domāju, tas nav ko raksts un prasa izmaiņas. Tās noteikti būs. Arī veselības aprūpes finansēšanas kārtība nav normāla. Ja pagājušajā trešdienā skatījāties televīzijas raidījumā «Kas notiek Latvijā?», varēja saprast šīs lietas — neadekvāti izcenojumi par pakalpojumiem un daudz kas cits. Pagaidām nesaskatu, ka Veselības ministrija centos racionāli un ekonomiski izmantot esošos līdzekļus. Pievienojos raidījuma dalībniekiem, ka iepriekšējos gados nauda bija nepārdomāti tērēta daudzām nevajadzīgām lietām.

— Kā jūs prognozējat, vai valdība atradīs nozarei šogad iztrūkstošos 45 miljonus latu? Un kas būs tad, ja neatradīs?

— Es domāju, ka neatradīs. Jau tagad skaidrs, ka ar steigu jāpieņem lēmumi, lai mēs spētu racionāli izmantot esošo finansējumu. Tas attiecas gan uz Latviju kopumā, gan uz Preiļiem, jo Preiļi ir valsts sastāvdaļa, kas pārdzīvo to pašu, ko visi pārējie. Pateikšu tikai vienu piemēru. Ambulatorajai aprūpei dārgajiem izmeklējumiem kvotas piešķirtas kabinetiem. Tas ir tas pats, kā, teiksim, bada laikā veikalā iedot noteiktu daudzumu maizes, ko tas realizē visiem pircējiem pēc kārtas. Tāpat ar izmeklējumiem — kurš ārsts paspēj savus pacientus aizsūtīt uz izmeklējumiem, tie arī tiek izmeklēti. Vajag to darīt vai nevajag, neviens isti nedomā. Kvotas tiek ātri iztērētas, bet tad pie ārsta atnāk pacients, kuram izmeklējums patiešām ļoti nepieciešams. Viņam par pārbaudi jāmaksā no savas kabatas. Normāli un loģiski būtu, ka kvotas būtu piešķirtas ārstiem, kas būtu noteicēji un izmeklējumus noteiktu tikai tiem pacientiem, kam tie vajadzīgi. Aparatūras Latvijas slimnīcās ir pietiekami,

bet pārāk daudzi tiek izmeklēti nevajadzīgi, — tikai tāpēc, ka valsts to visu apmaksā. Vai radikulīta gadījumā visi būtu jādzēn uz datortomogrāfu? Nebūt ne!

Esmu pārliecināts, ka valstī nepieciešams veikt ārstēšanas kvalitātes pārbaužu, kas nav bijusi vismaz gadus piecpadsmit. Par to ne tikai jārunā, bet nopietni jādomā.

— Vai šovasar pirms Jāņiem notikusi parakstu vākšana, ka Preiļos nepieciešama lokāla daudzprofilu slimnīca, kur palīdzība tiek sniegta 24 stundas diennaktī, bija pareiza rīcība? Vajag turpējuma pūlēt, gan jau Daugavpilī un Rēzeknē mediķi tiktu galā arī ar mūsu piecu novadu pacientiem?

— Vēlreiz uzsveru — veselības aprūpe jāorganizē racionāli un esmu ielīkts amatā, lai saglabātu slimnīcu Preiļos. Darišu visu, lai tā būtu. Bet tāda, kāda Preiļu slimnīca ir pašlaik, tā noteikti nebūs. Frāze par palīdzības sniegšanu 24 stundas diennaktī nebūt nenozīmē, ka viss ir jāizdara šeit uz vietas. Ja uz Preiļu pašreizējā statusā esošo slimnīcu atved pacientu ar smagu galvas traumu, viņam te nav, ko darīt, ir jāved uz Rēzeknes slimnīcu, jo pie mums nav attiecīgu speciālistu. Uzskatu, ka uz tik mazu iedzīvotāju skaitu, tie arī nav vajadzīgi.

Cilvēkiem ir jāsaprot, ka veselība ir viņu pašu rokās. Vajag savlaicīgi doties pie ārsta, nevis gaidīt līdz pēdējam brīdim, kad jāsauca ātri.

— Kas tagad notiks Preiļos, kādas būs gaidāmās pārmaiņas?

— Visi struktūrvienību vadītāji bija sapulcināti kopā un saņēma pirmos uzdevumus. Šonedēļ viņi jau nāks ar konkrētiem priekšlikumiem. Tāpat šonedēļ tiks sasaukta arī valdes sēde, kur tiks pieņemti būtiski lēmumi. Vēl pēc nedēļas — nākamā valdes sēde. Slimnīcā mēģināsim maksimāli racionāli izmantot esošos kadrus un finanšu līdzekļus.

— Vai tiks saglabāts viss esošais personāls, vai arī tiks veidotas kādas kompaktākas vienības un paredzama štatu samazināšana?

— Iespējams, ka viena otra štata vienība tiks samazināta. Neuzskatu, ka būtu jāsamazina algas un visi jādzēn projām. Ja slimnīca strādā, tai jādarbojas normālos apstākļos, attiecīgos apjomos un jāsniedz pakalpo-

jumi pietiekami komfortabli un ērti pacientiem.

— Vai pašlaik medicīniskais personāls algas saņem laikā vai arī smago finansiālo apstākļu dēļ izmaksas kavējas?

— Algu izmaksa daļēji aizkavējusies. Taču tas neattiecas uz visiem darbiniekiem, vienīgi tiem, kuriem algas ir lielākas. Bez maizes neviens nepalikts, aizkavēto summu viņi saņems pēc pāris nedēļām.

— Vai esat domājuši par slimnīcas telpu kompaktāku un racionālu izmantošanu?

— Jau iepriekš teicu, ka slimniekiem mūsu sniegtais pakalpojums jāsaņem komfortablos apstākļos. Palātu kvadrātūra nebūt nepārsniedz normatīvus. Cilvēki jau tāpat par uzturēšanos slimnīcā diennakti maksā 12 latus, nevar taču viņus *sabāzt* palātās kā siļķes mucā. Protams, ka domāsim par to, kā labāk apsaimniekot visu slimnīcas teritoriju.

— Kas notiks ar jaunās Preiļu slimnīcas projektu, kura īstenošanai jau it kā bijusi atrasta Eiropas fondu nauda? Vai pašreizējos apstākļos tas nolikts vītālākajā atvilknē?

— Pagaidām bez komentāriem, projekts ir tikai attīstības stadijā.

— Vai tiesa, ka līdz ar iepriekšējo SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētāja Jura Urtāna aiziešanu no amata aizgājuši arī vairāki darbinieki? Kas tie ir, un vai tas nepasliktinās pacientiem iespēju saņemt kvalitatīvu palīdzību?

— Aizgājusi slimnīcas galvenā ārste Daina Pliča un ķirurgijas nodaļas vadītājs Juris Krupenko. Neviens cits ārsts vai kāds darbinieks atlūgumus man nav iesnieguši. Tas nav nekas ārkārtējs, ka cilvēki aiziet. Jā, mums ir zināmas grūtības, trūkst ķirurgu. Bet tikpat problemātiski bija arī iepriekš, kad kāds no ķirurgiem aizgāja atvaļinājumā. Slimnīca nekad nevar balstīties tikai uz vienu ārstu, jābūt komandai.

Pirmkārt, vadītāja amatā neesmu pirmo reizi. Arī iepriekš neesmu veicis nekādas kadru *tīrīšanas*. Otrkārt, man visu dzīvi ir princips — ja ieeju slimnīcā, savas personīgās jūtas un domas atstāju aiz vārtiem. Ārpus darba es ar kādu varu nesveicināties vai neiet kopā uz kafejnīcu, bet slimnīcā tāda attieksme ir izslēgta. Šeit ir viena doma — slimnieks, kas ir galvenā persona.

Pašlaik meklēju jaunus kadrus, ārsti būs.

— Kas pašlaik veic Preiļu slimnīcas galvenā ārsta pienākumus?

— Pašlaik galvenā ārste ir Viktorija Šmukste, līdzšinējā uzņēmēšanas nodaļas vadītāja. Viņai ir liela pieredze darba vadīšanā, labas zināšanas, iegūti vairāki sertifikāti. Manā skatījumā, galvenā ārste pašlaik strādā ļoti labi.

— Vai bijušā Preiļu rajona, tagad — piecu novadu — iedzīvotāji var būt pārliecināti, ka Preiļu slimnīcā arī turpmāk saņems kvalitatīvu medicīnisko palīdzību?

— Nepieciešamā neatliekamā palīdzība tiek sniegta visu laiku, nevienam nav atteikts un, esmu pārliecināts, netiks atteikta arī turpmāk. Par plānotajām operācijām gan, patiesību sakot, nevajadzētu celt lielu brēku. Pat attīstītākajās valstīs rinda ir normāla parādība.

— Jūs esat arī ģimenes ārsts. Vai jūsu lielās aizņemtības dēļ tagad necieš pacientu?

— Protams, būs grūti, jo mani pacienti līdz šim bija izlutināti tajā ziņā, ka es viņus pieņemu nevis konkrētās stundas, bet visu dienu. Ceru, ka viss nokārtosies, un rindā nevienam ilgi nebūs jāgaida. Uzskatu, ka profesionālo praksi jāpaglabā, jo velēts amats ir velēts...

L.Kirillova

RIEBIŅU NOVADĀ

Top celiņš gājēju drošībai

Riebiņu novada Riebiņu ciematā nupat kā uzsācies gājēju ietves izbūves darbi. Starptautiskā projekta LLI – 006 «Harmoniska pārrobežu sadarbība satiksmes drošībā Latvijas un Lietuvas pierobežas reģionos» ietvaros līdz šī gada 19. novembrim ir jāizbūvē gājēju celiņš Riebiņos no administrācijas centra līdz skolai, gājēju koka tiltiņš pār Feimankas upi, kā arī jauna apgaismojuma līnija gājēju ceļa apgaismošanai, «Novadniekam» stāsta Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis.

Kā informē projekta «LATLIT TRAFFIC» koordinatore Preiļu pašvaldībā Irēna Šaitere, darbus Riebiņos veic SIA «Initium MB», ar kuru 2009. gada 19. maijā tika parakstīts līgums par kopējo sum-

mu 99 564,75 latu, ieskaitot PVN (21%).

Šī projekta realizācijai Eiropas Savienības finansējums ir 85%, valsts finansējums — 5% un pašvaldības finansējums 10% no infrastruktūras objekta izmaksām. Sākotnēji projektu finansē pašvaldība, bet pēc finanšu atkaišu iesniegšanas nauda tiek atgriezta.

Nemot vērā to, ka projekta ietvaros sākotnēji Riebiņu gājēju ceļa izbūvei tika paredzēti lielāki līdzekļi, bet iepirkuma rezultātā summa ir mazāka, tad tiek paredzēts, saskaņojot ar programmas sekretariātu, veikt papildus aktivitāti, proti, ierīkojot gājēju ceļu Kaštīres ciemā Rušonas pagastā. Šo darbu veikšanai tehniskais projekts Riebiņu novada domei jau ir izstrādāts, uzsvera projekta koordinatore.

Jāpiebilst, ka izgaismotas gājēju ietves un tiltiņa izbūve šajā Riebiņu ciemata posmā ir ļoti aktuāla, jo liela cilvēku plūsma, sevišķi bērni, dodoties uz skolu, ik dienu pārvietojas pa valsts nozīmes ceļa Viļāni — Špoģi apmali. Tāpat pietiekami bīstama ir tilta pār Feimanku šķērsošana, kur notiek gan automašīnu, gan gājēju pārvietošanās.

Jāuzsver, ka šī projekta realizācija Riebiņos būtiski veicinās satiksmes drošības līmeņa paaugstināšanu Riebiņu ciema galvenajā tranzītielā.

● **Novembrī visi gājēji no Riebiņu centra līdz skolai varēs iet pa labiekārtotu un apgaismotu celiņu un justies droši, šķērsojot Feimanku pa koka tiltiņu.**

PREIĻU NOVADĀ

Uz nomnieku necer, pils konservāciju veiks pašu spēkiem

Preiļu novada dome ar Kultūras pieminekļu aizsardzības biedrības finansējumu atbalstu ķērusies pie Preiļu pils konservācijas darbiem, lai saglabātu esošo un uzturētu objektu kaut cik normālā stāvoklī līdz finansiāli labvēlīgākiem laikiem.

Pēc četriem mēnešiem būs pagājuši trīs gadi, kopš Preiļu novada dome parakstīja līgumu ar SIA «Projektu attīstība un investīcijas» no Rīgas par Preiļu pils un aptuveni piecus hektārus plašas parka teritorijas nomu uz turpmākajiem 50 gadiem. Atbilstoši līguma paredzētajiem termiņiem nākamā gada pavasarī pils rekonstrukcijas projektam bija jābūt pabeigtam. Dažādu finansiālo sarežģījumu dēļ nomniekam darbus neizdevās uzsākt ne 2007., ne arī 2008. gadā. *Dižķībele* situāciju vēl vairāk pasliktināja, tāpēc novada dome vairs necer, ka Rīgas uzņēmums, kas darbojas nekustamo īpašumu sfērā, būs spējīgs izdarīt solīto. Pašvaldībai nekā cits neatliek kā ķerties pie pils glābšanas pašu spēkiem, steidzami veicot konservācijas darbus.

Kā «Novadniekam» pastāstīja

Preiļu novada domes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Zigmārs Erts, kopā ar Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju apzināta situācija. Pēc pašvaldības lūguma pavasara sākumā tika piešķirti 5000 latu konservācijas darbiem, kas nepieciešami, lai ēku saglabātu no tālākas sabrukšanas. Summa nav liela, taču, kā paskaidroja Z. Erts, nesien piešķirti vēl 4000 latu. Pašlaik novada dome veic iepirkuma procedūru.

Par piešķirtajiem līdzekļiem paredzēts veikt trīs vissvarīgākos darbus. Pašvaldības tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels informē, ka, *pirmkārt*, pirmā stāva logi un durvis tiks aizklātas ar mitrumizturīgām plātnēm, lai ēkas iekšpuse netiktu piegrūzta. *Otrkārt*, tiks remontēti jumta segumi tajās vietās, kur šifera klājums laiž cauri nokrišņus. *Treškārt*, paredzēts uzklāt pagaidu jumtu pils mazajam tornītim.

Šonedēļ noslēgsies iepirkuma procedūra un, kā iecerējusi pašvaldība, jau tuvākajā laikā tiks uzsākti konservācijas darbi, kas jāpabeidz novembrī.

● **Vēsturiskā un skaistā Preiļu pils tā arī nesagaidīja savus atjaunotājus. Tagad pašvaldība mēģinās saglabāt ēku, lai gaidītu labākus un bagātākus laikus.**

AGLONAS NOVADĀ

Deputāti noliek mandātus

No 1. jūlija, kad darbu uzsāka jaunās novada domes un mandātus saņēma 6. jūnijā ievēlētie deputāti, pārmaiņas notikušas Aglonas novada domes deputātu sastāvā. Mandātus nolikuši vairāki deputāti.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Aglonas novada domes priekšsēdētājs Andris Badūns, 15. jūlijā tika saņemts no apvienības «Nova-

da apvienotais saraksts» par deputātu ievēlētā, bijušā Kastuļinas pagasta padomes priekšsēdētāja, **Pētera Bekiša** iesniegums par deputāta pilnvaru nolikšanu, jo novada domes sēdē viņš iecelts par pagasta pārvaldes vadītāju. 22. jūlijā sekoja no saraksta «Mēs — Aglonas novada rītdienai» ievēlētās, bijušās Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājas, **Helēnas Streiķes** iesniegums par deputā-

ta pilnvaru nolikšanu.

Jūlija nogalē domes sēdē deputātu iesniegumi tika akceptēti, bet novada vēlēšanu komisija saņēma lūgumu noteikt darbam domē nākamās deputātus no abiem minētajiem sarakstiem.

Tā kā «Novada apvienotajā sarakstā» nākamā visvairāk vēlētajū balsis ieguvusi Irēna Maļuhina iecelta par Aglonas novada Šķeltovas pagasta pārvaldes vadītāju,

arī viņa griezās novada vēlēšanu komisijā ar iesniegumu, kurā atteicās no deputāta mandāta.

10. augustā Aglonas novada vēlēšanu komisija iesniegumus izskatījusi un nolēmusi, ka turpmāk par novada domes deputātu no saraksta «Novada apvienotais saraksts» kļūs Kastuļinas pagasta sociālās aprūpes centra spe-

ciālists **Igors Reščenko**, bet no saraksta «Mēs — Aglonas novada rītdienai» deputāta pienākumus pildīs pirmsskolas izglītības iestādes «Aglona» pedagoge **Iveta Soldāne**.

Nākamā Aglonas novada domes sēde plānota jau šonedēļ, tās laikā jaunie deputāti arī sāks pildīt savus pienākumus.

Reģistrētā bezdarba līmenis jūlijā Latvijā bija 11,8 procenti

Informācija par brīvajām darba vietām 2009. gada jūlijā	
Filiāles	Brīvo darba vietu skaits 2009. gada 31. jūlijā
Aizkraukles	26
Alūksnes	12
Balvu	8
Bauskas	22
Cēsu	19
Daugavpils	110
Dobeles	10
Gulbenes	4
Jēkabpils	36
Jelgavas	30
Jūrmalas	68
Krāslavas	6
Kuldīgas	41
Liepājas	158
Limbažu	6
Ludzas	13
Madonas	16
Ogres	33
Preiļu	16
Rēzeknes	86
Rīgas reģionālā	1008
Saldus	11
Siguldas	62
Talsu	88
Tukuma	21
Valkas	26
Valmieras	41
Ventspils	50
Kopā	2027

Galvenie bezdarba rādītāji rajonos (pilsētās) 2009. gada jūlijā salīdzinājumā ar 2009. gada jūniju				
Reģions, pilsēta, rajons**	Bezdarbnieku skaits mēneša beigās		Bezdarba līmenis mēneša beigās (%) *	
	2009. gada jūnijs	2009. gada jūlijs	2009. gada jūnijs	2009. gada jūlijs
Rīgas reģionā kopā	55 117	56 957	9,8	10,1
Kurzemes reģionā kopā	18 072	18 604	12,7	13,1
Balvu rajons	2338	2359	16,9	17,1
Daugavpils pilsēta	5229	5324	9,5	9,7
Krāslavas rajons	2742	2812	17,1	17,6
Ludzas rajons	3281	3313	20,5	20,7
Preiļu rajons	3153	3230	16,8	17,2
Rēzeknes pilsēta	3283	3252	19,2	19,0
Rēzeknes rajons	4561	4619	24,8	25,1
Latgales reģionā kopā	26 510	26 850	15,5	15,7
Vidzemes reģionā kopā	12 988	13 211	12	12,2
Zemgales reģionā kopā	16 582	16 897	12,3	12,5
Vālsti kopā:	129 269	132 519	11,5	11,8

*Bezdarbnieku skaits ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā.
** Līdz 2009. gada beigām statistikas dati tiks norādīti atbilstoši rajonu sadalījumam, kuri bija spēkā līdz 2009. gada 1. jūlijam

Bezdarbnieku skaits sadalījumā pa novadiem (bijušā Preiļu rajona teritorijā)					
Novads	Bezdarbnieku skaits	no tiem			Bezdarba līmenis * (%)
		sievietes	invalidi	jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem	
Aglonas novads	348	156	13	45	12,1
Livānu novads	1492	776	115	182	15,7
Preiļu novads	973	462	68	159	12,1
Riebiņu novads	513	242	36	76	12,8
Vārkavas novads	143	65	5	21	9,6

✓ pasākumā «Kompleksie atbalsta pasākumi» — 168 cilvēki (tai skaitā dalību uzsāka 168 cilvēki);
 ✓ pasākumā komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai — 20 cilvēki.
 Karjeras konsultācijas 2009. gada jūlijā saņēmušas 3282 personas, no tām 3163 bezdarbnieki un darba meklētāji.
 Zemākais bezdarba līmenis jūlijā reģistrēts: Tukuma rajonā — 7,7 procenti, Ventspils rajonā — 8,4 procenti, Daugavpils pilsētā — 9,7 procenti, Rīgas pilsētā — 9,7 procenti, Jūrmalas pilsētā — 10 procenti, Jelgavas pilsētā — 10,7 procenti, Venstpils pilsētā — 10,6 procenti, Jelgavas rajonā — 10,7 procenti, Limbažu rajonā — 10,8 procenti.
 Augstākais bezdarba līmenis 2009. gada jūlijā reģistrēts: Rēzeknes rajonā — 25,1 procenti, Ludzas rajonā — 20,7 procenti, Rēzeknes pilsētā — 19 procenti, Krāslavas rajonā — 17,6 procenti, Preiļu rajonā — 17,2 procenti, Balvu rajonā — 17,1 procenti, Dobeles rajonā — 16,2 procenti, Liepājas pilsētā — 15,4 procenti, Kuldīgas rajonā — 15,1 procenti, Jēkabpils rajonā — 14,6 procenti, Aizkraukles, Alūksnes un Gulbenes rajonā — katrā 14,1 procenti.
 Sagatavoja L.Rancāne

Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2009. gada jūlijā beigās bija 11,8 procenti no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Valstī bezdarba līmenis salīdzinājumā ar 2009. gada jūniju pieaudzis par 0,3 procentiem. Šādu informāciju sniedz Nodarbinātības valsts aģentūras administratīvā departamenta informācijas nodaļa.
 Nodarbinātības valsts aģentūrā uzskaitē 2009. gada jūlijā sākumā bija 129 269, jūlijā beigās — 132 519 bezdarbnieki. Bezdarbnieku skaits valstī mēneša laikā ir

palielinājies par 3250 cilvēkiem jeb 2,5 procentiem. 2009. gada jūlijā bezdarbnieku statuss tika piešķirts 15 712 personām, tas ir, par 1331 cilvēku jeb 9,3 procentiem vairāk nekā 2009. gada jūnijā.
 4175 NVA reģistrētie bezdarbnieki jūlijā iekārtojās darbā.
 Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos 2009. gada jūlijā piedalījās 22 010 bezdarbnieki, no tiem jūlijā dalību pasākumos uzsāka 17 218 bezdarbnieki:
 ✓ profesionālajā apmācībā, pārkvalifi-

fikācijā vai kvalifikācijas paaugstināšanā piedalījās 2482 cilvēki (tai skaitā dalību uzsāka 768 cilvēki);
 ✓ algotos pagaidu darbos — 2541 cilvēks (tai skaitā dalību uzsāka 1890 cilvēki);
 ✓ konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos — 15 621 cilvēks (tai skaitā dalību uzsāka 14 175 cilvēki);
 ✓ pasākumos noteiktām personu grupām — 941 cilvēks (tai skaitā dalību uzsāka 51 cilvēks);
 ✓ apmācībā pie darba devēja — 237 cilvēki (tai skaitā dalību uzsāka 166 cilvēki);

Aglonas svētkos mediķi palīdzību snieguši kopumā ap 1000 cilvēkiem

Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētku laikā Aglonā līdz 15. augusta vakaram medicīniskā palīdzība sniegta kopumā apmēram 1000 cilvēkiem Katastrofu medicīnas centrā (KMC) uzzināja LETA. Tai skaitā aptuveni 100 cilvēkiem tika sniegta palīdzība uz vietas izvērstajā stacionārā, bet 13 cilvēki tika ievietoti Preiļu un Daugavpils slimnīcās. Nopietnākās veselības problēmas bija kāju un galvas traumas, kā arī problēmas ar sirdi. Kādam francūzim bija iekodis suns.
 KMC direktors Mārtiņš Šics atzinīgi novērtēja brīvprātīgo paveikto darbu. Svētkos piedalījās apmēram 30 brīvprātīgo, pārsvarā medicīnas studenti un medmāsas. Kopā Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētku laikā Aglonā darbojās aptuveni 100 mediķi.
 Līdz šim apkopotā KMC informācija liecina, ka atceļā neviens no Aglonas pasākumu dalībniekiem nekādas ķibeles nav gādījušas.
 Kā ziņots, Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkos Aglonā piedalījušies aptuveni 60 000 ticīgo, liecina pasākuma organizatoru aplēses. Aglonas bazilīkas Svētku informācijas centra vadītāja Ruta Giluče aģentūrai LETA pastāstīja,

UZZIŅAI. Svētku informācijas centrā bija reģistrētas 53 svētkoļnieku grupas, kas ieradušās uz Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkiem. Lielāko attālumu — 1800 kilometrus — uz Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētkiem Aglonā mērojuši Katoļu studentu apvienība no Vācijas pilsētas Minhenes.
 Visgarāko ceļu uz Aglonu starp Latvijas svētkoļnieku grupām mērojuši Liepājas diacēzes grupa — 460 kilometrus. Skaitliski vislielākā svētkoļnieku grupa 130 cilvēku sastāvā ieradusies no Rīgas Svētā Jēkaba katedrāles.

ka 14. augustā ieradusās aptuveni 7300 automašīnas un autobusi, atvedot ap 36 500 svētkoļnieku. No šiem cilvēkiem pēc spēcīgā lietus gan kāda ceturtdaļa esot aizbraukusi projām. 15. augustā ieradusās aptuveni 4000 automašīnas un 100 autobusi, atvedot vairāk nekā 23 000 cilvēku, tāpat ieradusies vairāki tūkstoši kājāmgājēju, līdz ar to svētkos varētu būt vairāk nekā 60 000 apmeklētāju, sacīja Giluče. Pēc informācijas centra vadītājas teiktā, lielas problēmas neesot bijušas, vienīgi svētkus nedaudz izbojājis spēcīgais lietus. Bijuši vairāki gadījumi, kad no pārējiem nokliđuši radnieki vai bērni, bet visi laimīgi atrasti.

Ārlietu ministrija iesaka izvairīties no šaubīgiem darba piedāvājumiem ārzemēs

Pēdējā pusgada laikā ievērojami pieaudzis to personu skaits, kas dodas uz ārvalstīm darba meklējumos. Latvijas vēstniecībās ārvalstīs, kā arī Ārlietu ministrijas Konsulārajā departamentā pastiprināti pēc palīdzības vērsās Latvijas iedzīvotāji, kurus ir apkrāpušas gan Latvijas darbā iekārtošanās aģentūras, gan personas cietušas neveiksmi, individuāli meklējot darbu, kā rezultātā lūdz palīdzību atgriezties mājās.

Ievērojot to, ka Latvijas valsts budžetā netiek paredzēti līdzekļi neatmaksājamas materiālās pa-

līdzības sniegšanai personām, kuras ārvalstīs palikušas bez iztikas līdzekļiem, vēstniecība var palīdzēt sazināties ar radniekiem un draugiem, lai meklētu iespējas cietušajam saņemt finansiālu palīdzību.

Ārlietu ministrija iesaka pirms izceļošanas ļoti rūpīgi iepazīties ar nākamo darba devēju, atalgojumu, dzīvošanas apstākļiem, nepieciešamajiem izdevumiem. Noteikti jāinformē ģimenes locekļi un draugi par jauno dzīvesvietu un jāieplāno rezerves finanšu līdzekļi krīzes situācijai.

Vēlams reģistrēties Ārlietu ministrijas Konsulārajā reģistrā, nodrošināties ar pasas kopiju, apdrošināties ar veselību un mantu.

Pirms izbraukšanas no Latvijas vajadzētu nodrošināties ar iespēju saņemt papildus materiālo palīdzību gadījumos, ja radīsies nepieciešamība.

Plaša informācija gan par darba nosacījumiem, gan dzīves dārdzību ārvalstīs atrodama Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapā www.nva.gov.lv. Turpat iespējams iepazīties ar to valstu sarakstu, kas ir atvērušas savu darba tirgu ārvalstniekiem. Jāatgādina, ka tajās valstīs, kas savu darba tirgu Latvijas pilsoņiem nav atvērušas, iekārtošanās darbā bez īpašas darba atļaujas var tikt atzīta pat par krimināli sodāmu nodarījumu ar attiecīgi smagām sekām.

Valstis, no kurām visbiežāk tiek saņemtas sūdzības par darbā iekārtošanās aģentūru krāpniecisku rīcību, ir Īrija, Lielbritānija, Spānija, Vācija, arī Norvēģija.

Ārlietu ministrija vēlreiz atgādina, ka darbā iekārtošanās pakalpojumus var sniegt vienīgi tās firmas, kurām ir izsniegtas licences darbā iekārtošanai attiecīgajā ārvalstī. Šo firmu saraksts arī pieejams Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapā.

Savukārt, meklējot darbu internetā, aicinām izmantot Eiropas darba mobilitātes portālu: <http://eures.europa.eu/>, kur pieejama informācija par legalām darba vakancēm Eiropas valstīs.

Lai cīnītos pret krāpnieciskiem

darījumiem darbā iekārtošanā ārvalstīs, Ārlietu ministrija aicina personas ziņot par šādiem pārkāpumiem. Personai ir jāvērtē ar iesniegumu ar situācijas aprakstu vai nu vēstniecībā, ja persona joprojām atrodas ārvalstīs, vai Nodarbinātības valsts aģentūrā vai Valsts policijā, ja persona ir atgriezies Latvijā. Iesniegumam jāpievieno ar darbā iekārtošanās firmu noslēgtā līguma kopija. Ja tiek konstatēts, ka darbā iekārtošanās firma pakalpojumu sniegusi nekvalitatīvi, tai var tikt anulēta licence darbā iekārtošanai ārvalstī, kā arī var tikt izskatīts jautājums par personai radīto zaudējumu kompensāciju.

LĪVĀNU NOVADĀ

Līvānu mākslas skolas durvis 1. septembrī būs atvērtas

Situācijā, kad valstī joprojām ir neskaidra turpmāka mūzikas un mākslas skolu pastāvēšana, Līvānu mākslas skola ar novada domes atbalstu gatavojas jaunā mācību gada uzsākšanai. Kā informēja skolas direktore Valija Rusiņa, neskatoties uz visām problēmām, ar Līvānu novada domes izpratni un atbalstu izglītības problēmu risināšanā, Līvānu mākslas skola 1. septembrī ar prieku sagaidīs savus audzēkņus. Gan tos, kuri šeit jau mācās, gan arī no jauna uzņemtos.

Augusta pēdējā nedēļā skolā notiks jaunu audzēkņu uzņemšana. Viņi var izvēlēties kādu no šīm programmām: vizuāli plastiskā māksla (mācību laiks 5–6 gadi), vizuāli plastiskā māksla (mācību laiks septiņi gadi), kā arī jauno dekoratīvās kokapstrādes un tekstilmākslas programmu zēniem un meitenēm. Skola piedāvās arī neformālās kultūrizglītības programmas bērniem un jauniešiem interešu izglītības līmenī: sagatavošanas klasi, veselīgu kārumu darbnīcu, tehniskās grafikas kursus, datorgrafikas kursus, krāsainās plastikas darbnīcu, leļļu teātra studiju, bižutērijas darbnīcu, dekoratīvās ādas apstrādes darbnīcu, tehniskās konstruēšanas darbnīcu zēniem un meitenēm, digitālās fotogrāfijas kursus; pieaugušajiem — tēlotājmākslas studiju.

No valsts un pašvaldības apmaksātajās programmās jaunajā mācību gadā mācīsies 110 audzēkņi, prognozē direktore. Viņa arī atzina, ka skola plāno palielināt mācību maksu pamatprogrammās no līdzšinējiem trijiem līdz pieciem latiem.

Līvānu mākslas skola līdz šim bija no rajona budžeta uzturēta mācību iestāde. **Raksturojot pašreizējo situāciju, Valija Rusiņa pastāstīja sekojošo:**

— Kopš 31. jūlija sakarā ar rajonu pašvaldību reorganizāciju Līvānu mākslas skola ir nodota Līvānu novada domes pakļautībā. Skola ir atnākusi pie Līvānu pašvaldības ar savu finansējumu, kuru ir piešķirusi Preiļu rajona pašvaldība, apstiprinot

skolas budžetu 2009. gadam, kurš likumiski pienākas skolai. Naudas līdzekļus skolai 1/12 daļas apmērā no gada finansējuma, no rajona pašvaldības paredzēt vispirms pārskaitīt Līvānu novada domes kontā, pēc tam Līvānu pašvaldība to pārskaita mākslas skolas kontā.

Pamatojoties uz grozījumiem likumā «Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009. gadā», kuri stājās spēkā 29. jūnijā, un Preiļu rajona padomes priekšsēdētājas rīkojumu, skolai tika samazināts darba algas fonds saimnieciskajiem darbiniekiem par 15% no šim gadam paredzētā finansējuma, kas sastādīja 50% no atlikušā gada finansējuma, šos naudas līdzekļus no kopējā skolas budžeta neatņemot. Atlikušo naudas līdzekļu skolai pietiktu triju skolas ēku uzturēšanai un daļai no pedagogu darba algām un nodokļiem, kurus ir atņēmusi valdība.

Mākslas skolu satrauc tas, ka tā nauda, kura apstiprināta rajona padomē, skolas budžeta tāmē, 2009. gadam, faktiski pilnībā varētu neienākt skolas kontā, jo jau ar jūlija mēnesi skolai tiek ieskaitīta naudas summa par tūkstoš latiem mazāka, nekā skolai pienākas. Rajona padomes finanšu nodaļā man paskaidroja, ka arī rajona padomei naudas līdzekļi no valsts neienākot nepieciešamajā apjomā, līdz ar to visām iestādēm tiksot samazināts finansējums. Līvānu mākslas skolai rajona pašvaldība plāno par vairāk nekā 3600 latu samazināt no šim gadam paredzētā finansējuma. **Mākslas skolai tas nozīmētu, ka mācību procesu jaunajā skolas ēkā Rīgas ielā 2g skola varēs nodrošināt tikai laikā ārpus apkures sezonas.**

Kultūras ministrija plānoja precizēt naudas līdzekļus mākslas un mūzikas skolu skolotāju darba atalgojumam.

Kultūras ministrs I.Dālderis, preses konferencē informēja, ka tiklīdz būs zināma darba samaksa par vienu pedagogisko likmi, tiks precizēts arī Kultūras ministrijas finansējums mākslas un mūzikas skolu pedagogu darba samaksai, jo Kultūras ministrija esot plānojusi darba algas pedagogiem, vadoties no IZM publiski paziņotās likmes par pedagogisko slodzi — 140 latiem, nevis no šobrīd apstiprinātās likmes

250 latiem. **Šobrīd ministrija kavējas ar finansējuma pārskatīšanu.**

Kultūras ministrija plāno finansējumu mākslas un mūzikas skolas pedagogu darba samaksai arī 2010. gadam, jo no pašvaldību profesionālās ievirzes skolām, tostarp no Līvānu mākslas skolas, ir pieprasīta oficiāla informācija par vajadzīgajiem naudas līdzekļiem 2010. gadam. Pēc Latvijas pašvaldību savienības pieprasījuma mākslas skola nodeva ziņas arī Līvānu novada domei par nepieciešamo finansējumu pedagogiem, lai Pašvaldību savienība varētu argumentēti aizstāvēt mākslas, mūzikas, sporta skolām un interešu izglītības iestādēm nepieciešamo izdzīvošanas finansējumu valdībā 2010. gada budžeta sastādīšanas procesā.

Mākslas skolu skolotāju un mūzikas skolu skolotāju asociācijas ir griezušas ar atklātām vēstulēm valdībā ar lūgumu nepārtraukt finansējumu pedagogu atalgojumam un neatstāt 250 tūkstošus bērnu uz ielām. Neviens krīzes skartā valstī šobrīd netiek ekonomēts uz bērnu jeb izglītības reķini. Pēc manā rīcībā esošajiem datiem profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādēm ir nepieciešami tikai aptuveni 0,50% no kopējā valsts budžeta līdzekļiem! Kultūras ministrs I.Dālderis mākslas un mūzikas skolas uzskata kā pirmo svarīgāko posmu kultūrizglītības radošas un ekonomiski konkurēt spējīgas sabiedrības veidošanā. Latvijai šobrīd vairāk kā jebkad būtu jāņem piemērs no attīstītām pasaules valstīm, kuras ekonomikas atveseļošanā kā vienu no galvenajām prioritātēm izvirza kultūrizglītību.

Mūsdienu globalizācijas apstākļos par visstraujāk augošo ekonomikas sektoru ir kļuvis radošās industrijas, kas aptver arhitektūru, reklāmu, mākslu un kultūru, rūpniecisko un grafisko dizainu, izdevējdarbību, jaunus medijus, modi un citas jomas. Radošās industrijas veido personības un uzņēmumi, kuru darbības pamatā ir individuālā jaunrade un kurām ir milzīgs potenciāls izstrādāt produktus ar augstu pievienoto vērtību. Latvijai ir zināmas priekšrocības radošo industriju attīstībā, jo radošā darbība mūsu valstī ir gadsimtiem veidojusies un uzskatīta par īpašu vērtību.

Kā atzīmē pasaules redzamākie eksperti, līdzās ASV tieši Ziemeļvalstīs visstraujāk attīstās radošo industriju jomā, pateicoties valdību ilgstošai, mērķtiecīgai izglītības politikai un attīstītai kultūrizglītībai. Šobrīd Lielbritānijā un Vācijā tiek pievērsta pastiprināta uzmanība radošo industriju un ar to saistītās izglītības attīstībai, bet Latvijā ir neprofesionālas valdības radīts haoss!

Divas nedēļas atpakaļ publisku atbalstu mākslas un mūzikas skolām Līvānu mākslas skola — kā Mākslas skolu pedagogu asociācijas locekle — ir lūgusi izteikt LIZDA un LIVA un Latvijas kultūras darbinieku arodbiedrību federāciju, kuru biedri ir daudzu Latvijas mākslas un mūzikas skolu, tostarp Līvānu mākslas skolas, pedagogi. Arodbiedrības aicinātas izteikt savu viedokli arī par IZM priekšlikumiem veidot daudzfunkcionālas vispārējās izglītības iestādes, ar profesionālās ievirzes programmu piedāvājumiem, neņemot vērā gadiem attīstītās mākslas un mūzikas skolu infrastruktūras, jautājot, kam tas ir izdevīgi? Arodorganizācijas vēl nav paukušas savu viedokli.

Neskatoties uz visām problēmām, Līvānu mākslas skolas durvis 1. septembrī būs atvērtas.

— Neviens skola mūsu novadā netiek slēgta, — «Novadniekam» apstiprināja arī Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne. — Izglītība ir sabiedrības un vecāku pasūtījums, nevis ministriju, bet diemžēl mūsu valstī šis jautājums tiek risināts otrādi, sākot no ministrijām, — viņa turpināja. Aija Usāne uzsvēra, ka ir sagatavota un nosūtīta domes vēstule Kultūras ministrijai, lūdzot precizēt, cik līdzekļu nākamajā mācību gadā tiks piešķirti mākslas skolas pedagogu atalgojumam, diemžēl atbilde neesot saņemta. Tomēr novada dome turpina apspriest iespējamās variāntus skolas tālākai darbībai.

1. septembrī durvis Līvānu novadā vērs VISAS — gan vispārīgizglītojošās, gan mūzikas, gan mākslas, gan sporta skolas, — pilnīgi noteikti apgalvoja domes priekšsēdētāja vietniece.

Jauniešu velte savam ciematam

Aizvadītā svētdiena Riebiņu novada Rušonas pagastā Kastīrē bija veltīta novadnieka, Latvijas lidotāja, ģenerāļa Jāzepa Baško piemiņai, kā arī vairākiem citiem vietējās sabiedrības dzīvē svarīgiem notikumiem. Tādējādi tika prezentēts jauniešu iniciatīvas grupas «Jaunie spārni» paveiktais projekta «Mēs paši — savam ciematam» ietvaros. Projektu atbalstīja Hipotēku bankas klientu klubs «Mēs paši», piešķirot 500 latus.

Kā informēja Kastīres bibliotēkas vadītāja Silvija Kotāne, iniciatore šim un arī citām ciematā notiekošajām aktivitātēm, atbalstu nelieguši arī Rušonas pagasta pārvalde. «Kastīres bibliotēkā jau trešo gadu darbojas jauniešu iniciatīvas grupa «Jaunie spārni»,» stāstīja Silvija Kotāne. «Pērn jaunieši sakopa Jašas upes krastus, ierīkoja tiltiņu, līdzekļus iegūstot ar projekta starpniecību. Pirmo panākumu iedvesmoti, šogad jaunieši uzrakstīja vēl vienu projektu cerībā iegūt līdzekļus kultūrvēsturisko vietu sakopšanai, kā arī Jāzepa Baško 120 gadu atceres pasākumam.»

Iniciatīvas grupā aktīvi darbojies Kaspars Mīklasevičs, kas tagad gan devies uz ārzemēm, Inese Sukste. Kopā ar jauniešiem un bērniem čakli strādājuši vecāki, piemēram, Natālija Čerkasova, Ilona Nikolajeva. Savu palīdzību nelieguši vietējie uzņēmēji. Notikušas daudzas talkas, kurās rosiģi iesaistījušies pārējie iedzīvotāji, Rušonas pagasta pārvalde darbā norīkojusi arī bezdarbniekus.

Vispirms ciemiņi pulcējās uz atceres pasākumu pie Jāzepa Baško mājas, kur izgatavots un uzstādīts stends ar informāciju par leģendāro lidotāju, nolika ziedus pie viņam veltītā piemiņas akmens. Pēc tam tika iesvētīts atjaunotais Kastīres krucifikss. To veica priesteris Antons Justs. Tālāk pa taciņu visi devās pie simtgadīgā Kastīres dižozola, kurš par projekta līdzekļiem iežogots, sakopta tā apkārtnē. Arī par to parūpējušies vietējie jaunieši. Pēc tam gājieni ar trīs zirgu pajūgiem, kurā brauca goda viesi un jaunākās paaudzes pārstāvji, priekšgalā devās uz Eikša kapsētu. Tajā uzstādīts jauns centrālais krusts, atjaunoti vārti. Citu izskatu ieguvusi arī Jāzepa Baško atdusas vieta.

● Riebiņu novada Rušonas pagasta jaunieši, kas darbojas iniciatīvas grupā «Jaunie spārni», godam nopelnījuši atzinību par paveiktajiem darbiem savā ciematā. Foto: A.Šņepsts

Vēlāk ciemiņi pulcējās Rušonas pamatskolā, kur notika iniciatīvas grupas «Jaunie spārni» sagatavotā prezentācija par savu veikumu, bet noslēgumā Kastīres bibliotēkā viesi cienājās ar kafiju un saldumiem. Atceres pasākumā

piedalījās Jāzepa Baško mazdēls, ārsts Jāzeps Baško, Hipotēku bankas Preiļu nodaļas vadītāja Evģenija Leonoviča, uzstājās Rušonas kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis «Saskaņa». Evģenija Leonoviča uzsvera, ka

kopumā bankas Klientu kluba atbalstu guva deviņi projekti, trīs no tiem realizēti tieši Riebiņu novadā. Kā pirmais īstenots projekts Rušonas pagasta centrā Aglonas dzelzceļa stacijā, kur iekārtots bērnu rotaļu laukums.

Ģenerālim Jāzepam Baško — 120

No biogrāfijas

Jāzeps Baško (attēlā) bija leģendāra personība Latvijas un Krievijas gaiskuģniecības vēsturē. Jāzeps (Jezups) Baško dzimis 1889. gada 9. janvārī Daugavpils apriņķa Jasmuižas pagasta Kastīres ciemā, kur viņa tēvam piederēja 12 hektārus liela saimniecība. No trijiem brāļiem viņš bija jaunākais. Pēc Jasmuižas pamatskolas beigšanas mācījās Belostokas reālģimnāzijā Polijā. Šajā laikā viņu atbalstīja vecākais brālis, kas Belostokā ieņēma atbildīgu dzelzceļa ierēdņa vietu. Tālāk J. Baško gribēja mācīties Nikolaja inženieru karaskolā, bet viņu tur neuzņēma, jo nepiederēja muižnieku kārtai, pie tam bija katolis. Tāpēc 1908. gada rudenī uzņēmīgais Latgales jauniešs iestājās Vladimira karaskolā Pēterpilī, pēc tās absolvēšanas ar pirmās šķiras diplomu 1910. gadā izvēlējās aviācijas dienestu un iestājās Krievijas gaiskuģniecības, vēlāk Gatčinas kara aviācijas skolā, ko ļoti sekmīgi beidza 1912. gada 10. oktobrī. J. Baško uzsāka savas praktiskās kara lidotāja gaitas. Mācību laikā kopā ar «nāves cilpas» izpildītāju P. Nesterovu viņš uzstādīja ilgslidojuma rekordu gaisa balonā.

Ievērojot Jāzepa Baško labās teorētiskās zināšanas un izcilas lidotāja spējas, viņu jau 1913. gadā aicināja par lektoru Krievijas gaiskuģniecības skolā, bet 1914. gadā iecēla par krievu lidmašīnas «Ilja Muromietis» komandiera palīgu. Drīz jaunais aviācijas virsnieks ir šīs četrtoru (700 zirgspēki) lidmašīnas komandieris un ar to, sasniedzams toreiz 5100 metrus lielu augstumu, uzstāda jaunu pasaules rekordu augstslidošanā. Šo lidmašīnu konstruēja un uzbūvēja toreiz 26 gadus vecais talantīgais avio-konstruktoris I. Sikorskis (pēc revolūcijas I. Sikorskis emigrēja uz ASV un tur organizēja ASV lidmašīnu «Boing» ražošanu). Kopā ar viņu J. Baško veica vairākus sekmīgus lidojumus, un «Ilja Muromietis» kļuva par krievu gaisa flotes neatņemamu sastāvdaļu. Tās pirmā pasaules kara gadus J. Baško sekmīgi veica kaujas lidojumus un izlūk-lidojumus.

Šajā laikā lidotājs jau bija paaugstināts pulkveža pakāpē (28 gadu vecumā) un apbalvots ar visiem Krievijas ordeņiem. Jura

krusts un goda ierocis — zelta zobens — piešķīra viņam muižniecības kārtu. Šajos gados lidotājs bija veicis trešdaļu no Krievijas aviācijas visiem kaujas lidojumiem, viņš uzstādīja četrus pasaules rekordus. J. Baško — kā Krievijas smagās aviācijas labākā lidotāja — vārds tika ierakstīts Starptautiskā aviācijas kluba (Francijā) Blerio zelta grāmatā.

1918. gada 23. maijā Jāzepa Baško vadītais «Ilja Muromietis» piedzīvoja smagu avāriju. Cieta komandieris, bet viņa aeroplāns bija pārvērties par lūžņu kaudzi.

Neskatoties uz pēcrevolūcijas Krievijas sevišķi vilinošiem piedāvājumiem Krievijas aviācijas dienestā, J. Baško, pārliecinājies par Oktobra revolūcijas nesto sabrukumu, badu, nelikumībām, tur nepalika, bet atgriezās Latvijā.

Latvijā pulkvedis Jāzeps Baško 1921. gadā ieņēma kara skolas tehniskā instruktora amatu. 1922. gadā viņam Latvijas valdība uztic Latvijas aviācijas pulka organizēšanu un vadību.

1938. gadā J. Baško kļuva par Latvijas armijas aviācijas priekšnieku, kuram pakļāva Aizsargu aviācijas pulku un Latvijas Aerokluba. Pēc gada viņu paaugstināja par ģenerāli. Bet 1940. gadā jaunā vara viņu at-

Leģendārie lidojumi

«6. jūlija rītā mūsu četrmotorīgais bumbvedējs bija sagatavots kārtējam lidojumam uz ienaidnieka aizmuguri. Šoreiz bija paredzēts nomest bumbas ienaidnieka divīzijas štābā un kādā lielākā dzelzceļa mezglā. Lidmašīnā bija novietotas bumbas ap 200 kilogramu kopsvarā, bet apbruņojums sastāvēja no ložmetēja ar 260 patronām. Degviela bija iepildīta četru stundu ilgām lidojumam. Lidmašīnas komanda sastāvēja no komandiera, tā palīga, novērotāja un mehāniķa.

Nepilnu stundu pēc starta lielā lidmašīna jau bija sasniegusi 3500 metru augstumu un, pārlidojot frontes līniju, to sagaidīja ienaidnieka zenītbateriju šāvīni. Lidotāji saniedza dzelzceļa mezgla punktu un nometa tur bumbas, kas izsauca sprādzienus vilciena sastāvos un, kā vēlāk noskaidrojās, lidotājiem bija laimējies saspridzināt arī vilciena lokomotīvi. No turienes lidmašīna uzņēma virzienu uz ienaidnieka štābu, kur nosvieda vairākas bumbas. Bet šīnī brīdī mūsu lidmašīnai uzbruka trīs ienaidnieka lidmašīnas. Uzbrukumam atsita novērotājs ar labi tēmētu ložmetēja uguni, nogāzdam vienu no uzbrucējiem. Atlikušās lidmašīnas turpināja uzbrukt no lielā attāluma un tām izdevās sašaut mūsu lidmašīnas labā spārma benzīna tvertnes. Kamēr novērotājs apšaudīja uzbrucēju, apstājās abi labā spārma motori. Nākošā ložu šalts ķēra lidmašīnas komandieri, kas, grūti ievainots, tomēr turpināja vadīt savu lidmašīnu. Šīnī brīdī pārējie lidmašīnas apkalpes locekļi ievēroja, ka no labā spārma benzīna tvertnēm plūst benzīns. Tānī pašā laikā sabojājās arī ložmetējs, un novērotājs, likdamas ķīlā savu dzīvību, izlida ārā uz lidmašīnas spārma. Kamēr komandiera palīgs kopā ar mehāniķi steigās pārsiet ievainoto komandieri, novērotājs ar plaukstām mēģināja aizturēt benzīna izplūšanu. Ievainotā komandiera vietā pie stūres sēdās palīgs, bet mehāniķis, redzēdams novērotāja grūto stāvokli, steigās tam palīgā un turpināja turēt roku uz ložu izurbtiem caurumiem benzīna tvertnēs. Novērotājs atgriezās lidmašīnā un mēģināja salabot ložmetēju, jo abi ienaidnieka lidotāji turpināja apšaudīt. Lidmašīna jau atradās 1400 metru augstumā, kad, ložu un granātu šķembu trāpīti, apstājās arī atlikušie divi motori. Tad mehāniķis atgriezās lidmašīnā, bet viņš vairs nevarēja piedalīties cīņā, jo bija nosaldējis abu roku delnas. Lidmašīna strauji zaudēja augstumu un 700 metru augstumā pārlidoja frontes līniju, pēc tam nolaidās staigānā plavā. Nolaizoties rītenī iestīga zemē, pie kam salūza skrietules. Kad lidotāji atstāja lidmašīnu un apskatīja neskaitāmo ložu trāpījumus, izrādījās, ka tikai brīnumam paglābis viņus no sadegšanas gaisā. Lidmašīnas komandieris bija ievainots vairākās vietās kājās, galvā, vēderā un krūtīs. Mehāniķis bija apsaldējis abas rokas, kuras vēlāk nācās amputēt. Pārējie apkalpes dalībnieki bija ievainoti mazāk bīstami. Pēc izārstēšanās visi, izņemot mehāniķi, varēja turpināt lidotāja gaitas.»

Aprakstītais notikums risinājies Pirmās pasaules kara laikā — 1916. gadā. Četrtoru lidmašīnas cariskās Krievijas armijā nebija nekāds retums. Sie lielle gaisa kuģi lidoja arī Rīgas frontē, Siguldas apkārtnē, no kurienes veda bumbas uz ienaidnieka aizmuguri. Tātad — lielos bumbvedējus būvēja jau tad, kad aviācija vēl atradās «bērnu autiņos». Minētajā epizodē attēlotais lidmašīns komandieris ir vēlākais Latvijas armijas aviācijas priekšnieks un ģenerālis Jāzeps Baško.

brīvoja no dienesta aviācijā. J. Baško atgriezās tēva mājās Kastīrē — ar ģenerāļa zīmognēm, ar Triju zvaigžņu, Viestura un daudzām ārzemju ordeņiem pie krūtīm.

Ģenerālis Baško piedzīvoja Padomju savienības pirmo okupāciju, vāciešu iebrukumu, tad otrreizēju sarkanās armijas ieņemšanu. 1946. gada pavasarī viņš sasirga un 31. maijā slēdza acis uz mūžu. Ģenerālis J. Baško apbedīts Kastīres ciema Eikšas kapsētā. Māju, kuru bija cēlis 15 gadus, viņš novēlēja Kļaviņu skolai, jo tās ēku vācieši bija nodedzinājuši.

Ikviens interesents daudz informācijas par aviācijas pirmssākumiem Krievijā, par lidojumiem ar gaisa balonu, par pirmajām lidmašīnām, var uzzināt no Jāzepa Baško sarakstītā atmiņu stāstījuma «Virs ienaid-

nieka zemes». Par viņa zināšanām militārās aviācijas jautājumos liecina viņa sarakstītās grāmatas «Aeronavigācija», «Gaisa flotes darbība» un citas.

Šīs publikācijas sagatavošanā izmantots Preiļu galvenās bibliotēkas novadpētniecības nodaļā savāktais materiālu klāsts par Jāzepu Baško. Ļoti daudz materiālu — ģenerāļa un viņa dzīvesbiedres portretu, fotogrāfijas, kara lidotāju atmiņu pieraksti, ģenerāļa sarakstītās, kā arī viņam dāvinātas grāmatas un citi materiāli glabājas Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā. Tieši muzeja darbinieki bija pirmie, kas uzdrošinājās celt dienas gaismā padomju laikā aizmirstā izcilā novadnieka piemiņu, sarīkojot viņa simtgades svinības Kastīrē.

Lappusi sagatavoja I. Rancāne

«Līcišos» — kur pienīgas kazas un čakli kopēji

Nobeigums. Sākums «Novadnieka» 21. jūlija, 4. un 11. augusta numuros.

Zemgales ceļojuma noslēgumā dodamies uz Jelgavas rajona Ozolnieku pagasta zemnieku saimniecību «Līciši Ltd.», kur dabūjam ne tikai kazas piena produktus nobaudīt, bet vērojam arī, kā dzīvo laimīgas cūkas un ar plašo saimniecību tiek galā tās saimnieki.

Bet vispirms, braucot garām Jelgavai, noklausāmies gides stāstījumu par pilsētu, kas lauku cilvēkiem galvenokārt asociējas ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti. Pilnīgi droši, ka katrā otrā lauku ģimenē ir kāds, kas Jelgavā agronoma, zootehniķa, mehāniķa, celtnieka vai mežkopja profesiju agrākos vai nesnākos laikos ieguvis.

Pirmo reizi rakstītajos dokumentos Jelgavas vārds ir pieminēts 12. gadsimtā, kad Livonijas ordeņa mestrs pavēlēja celt pili uz salas starp Lielupi un Driksu. Senais nosaukums Jelgavai bijis Mītava, ko tagad labi zinām no pēdējā laikā populārās alus šķirnes. Patiesībā šis nosaukums cēlies no vācu valodas un nozīmē — mīt, mainīt. Mītava izsenis bijusi viens no Latvijas ekonomikas, kultūras, izglītības centriem.

Kā lūgti un nelūgti viesi pa Mītavas ieliņām staigājuši visdažādākie iekarotāji, dažādu kaimiņu zemju valdnieki — Pēteris I, Gustavs Ādolfs, Vilhelms II un citi. Bijusi arī patiešām gaidīti viesi, pasaules vēsturē pazīstamas personas, piemēram, Šūmanis, Vāgners, Rubīnšteins. Saka, šeit ciemojies arī siržu lauzējs Kazanova.

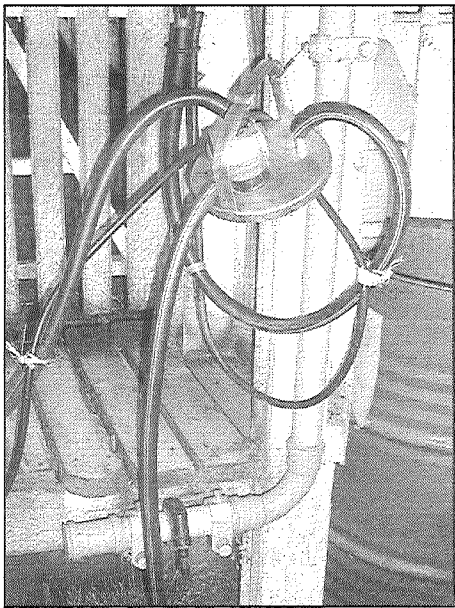
Jelgava ir arī populārās rokgrupas «Prāta vētra» dzimtene, jo visi grupas dalībnieki uzauguši un zinību kalnā kāpuši Jelgavā. Protams, Jelgava tiek dēvēta arī par studentu pilsētu. Ik septembrī tās iedzīvotāju skaits pieaug par vairākiem tūkstošiem, pilsētā atstāstas nemierīgais studentu gars, kas pierimst tikai pavasarī pēc mācību gada beigām.

Gaidot tikšanos ar zemnieku saimniecības «Līciši» saimniekiem, ceļotāju reakcija un sejas grimases ir dažādas. Dažs nepatīk rauc degunu un sakās ne par kādu naudu kazas pienu un sieru mutē neņemot. Citam atkal pilna mute siekalām jau no domām vien, ka tūdaļ, tūdaļ uz mēles izkūsis aromātiska siera gabaliņš.

Ierodoties «Līcišos», tiekam sapulcināti pie stāvā Misas upes krastā izbūvētas pamatīgas pirts. Saimnieks Aivars Liepiņš kopā ar savu jaunāko dēlu Augustu, ko mīļi dēvē par Gustiņu, stāsta, ka tā esot priekš Latvijas vēsturiska celtnieka, kā nekā pirmā somu pirts, kas kolhozu laikos būvēta kompartijas un dažādu citu priekšnieku un bosu vajadzībām. Paši gan tajos laikos te vēl nav dzīvojuši, jo šis īpašums pirms kara laikos piederējis Aivara vecvecākiem, vēlāk, protams, atņemts un nodots kolhoza pārziņā, bet bijušajiem saimniekiem nekas cits neatlicis, kā vien doties projām uz Rīgu.

Saimniecība «Līciši» dibināta 1992. gada 1. aprīlī, kad Aivars Liepiņš kopā ar sievu Māru nolēma pārcelties uz laukiem. Toreiz viņš pirmo reizi turējis rokā izkapti un pat nedomājis, ka nopietnākā saimniekošana izvērtīsies kazu virzienā. Jaunākajai meitai Līgai (tagad Līga nepavisam nav jaunākā) bijusi alerģija. Tāpēc, saklausījušies stāstus par kazas piena veselīgumu, iegādājušies divus *vellaģimjus*.

Meitēnam ar veselību patiešām viss nokārtojies, tāpēc uz kazām ģimenē sākuši lūkoties ar cieņu. Un ne tikai — kļuvis skaidrs, ka kazkopība var kļūt par biznesa pamatu. Mārai Liepiņai kazas tiktāl iepatikušās, ka viņa izveidojusi Latvijas Kazaudzētāju apvienību. Pašu mājās tagad ir viens no Latvijā lielākajiem ganāmpulkiem. Ragaino piena devēju skaits gan ir mainīgs — no 150 līdz aptuveni 80. Bet tas ir atkarīgs no procesiem tirgū, no produkcijas pieprasījuma veikalā tiklā, kā arī no

● **Nedomājiet, ka kazas slauc ar rokām. Šim nolūkam ir speciāli slaucamie aparāti.**

pašu kazu produktivitātes. Aivars stāsta, ka vidēji no katras kazas gadā jāiegūst ap 1000 kilogrami piena. Ja dienā varot izslaukt tikai ap divi litri, tad tādu lopīņu neesot vērts turēt. Tāda jābrāķē un vieta jāaudzē cita.

Kad Liepiņi pašu saimē vairs nav spējuši kazu piena produktus ne apēst, ne izdzert, meklējuši produkcijai noieta. Aivars ar labvēlību atminas slavēno šefpavāru Mārtiņu Rītiņu, kurš tolaik ieradies Latvijā, atvēris savu restorānu un labu laiku bijis gandrīz vienīgais kazas siera pircējs. Tagad pārstrādātā kazas piena produkcija tiek realizēta lielākajos Latvijas lielveikalos, kā arī Rīgas restorānos un EKO produktu veikalos.

Kad tiekam klāt nojumītei, kur Aivars uzklājis mums pašražotās produkcijas degustācijas galdu, redzam visu daudzveidību. Lūk, ieskats sortimentā: pasterizēts kazas piens (0,5 litru PET pudelēs); kazas piena BIO kefīrs, skābpiena dzēriens «Zelta» (kefīrs ar smiltsērķšķu sulu un medu); kazas siers «Feta»; kazas siers eļļā; mikstais kazas siers «Līciši»; mikstais kazas siers «Kazbūks»; dažādi citi sieri ar piedevām, piemēram, «Magonīte», «Zālite», «Sniega bumbiņas» un tā tālāk.

Degustācija beidzas kā nu kuram. Cits pēc tam piekrauj pilnu somu ar kārbīņām un paciņām, ko pārvest mājās, cits savukārt steigā meklē ūdeni uzdzert, lai specifisko garšu no mēles noskalotu.

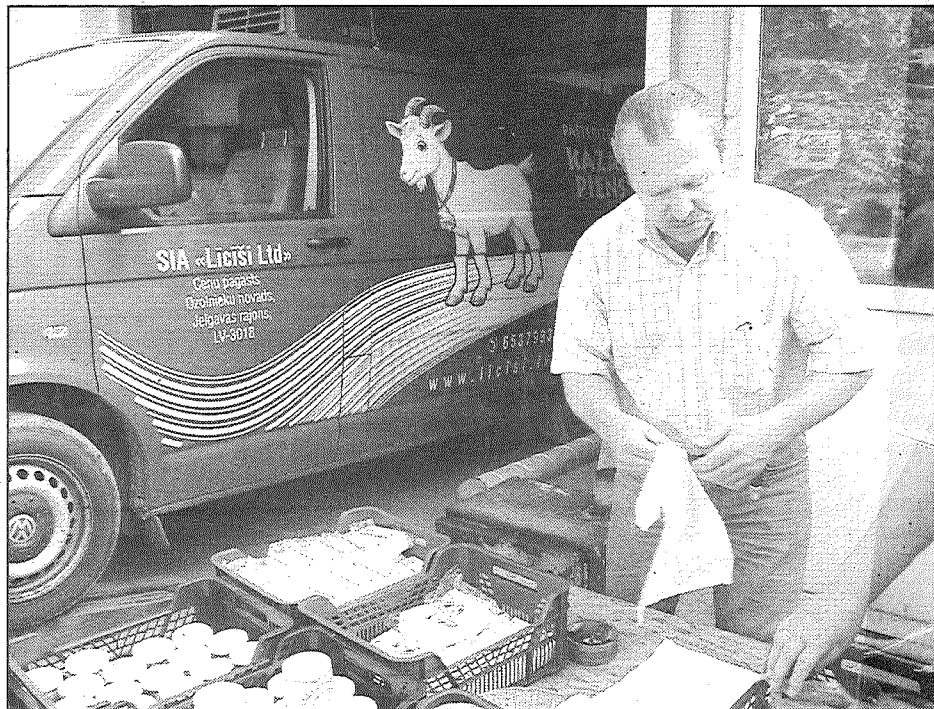
Iepazīstamies arī ar kazu ganāmpulku, kas uzturas turpat sētvidū ierīkotā aplokā. Laiks esot pārāk karsts, lai kaziņas pa ganībām trenkātu. Te viņām ēna no kokiem, barības saimnieki pietiekami sagādājuši, kā saka, ēd tik un ražo pienu. Pilnīgi baltas, melnbaltas, brūnganas, jā kādu tik to ragaiņu nav. Pieradušas pie cilvēku uzmanības, kaziņas nāk pretī un stiep kaklus, varbūt ko garšīgu iedos. Jaunules un kazlēni rāda veiklību un kāpj pāri silēm, traušas pāri nožogojumam, lai tik dabūtu kādu lapaiņu zariņu. Jo kumos tālāk un neaizsniēdamāks, jo, kazuprāt, gardāks.

Aivaram Liepiņam par kazām stāstāmā pietiktu vairākām dienām. Uzzinām, ka kazas piens patiešām ir ļoti, ļoti veselīgs, neveltī senākos laikos to likuši dzert dīloņslimniekiem. Tagadējie pētījumi liecina, ka kazas pienam un tā pārstrādes produktiem patiešām piemīt dziednieciskas īpašības, tie nepieciešami ārstniecības un rehabilitācijas iestādēs.

Kazas pienu uzturā var lietot tie cilvēki, kuriem ir alerģija pret govs pienu. Galvenās atšķirības, kas kazas pienam piešķir īpašu vietu: kazas piena tauki un proteīns ir vieglāk sagremojami nekā govs piens; vieglāk sagremojamās olbaltumvielas ir ļoti nozīmīgas zidaiņu uzturā un slimnieku diētās; kazas piens ir dabīgi homogenizēts,

● **Saimniecība «Līciši» nav tikai tūristu apskates objekts, bet veiksmīgi sadarbojas ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes un Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centra speciālistiem, veic demonstrējumus, popularizē kazkopību Latvijā.**

● **Kamēr iegādājami kazas piena produktus līdzņemšanai, Aivars Liepiņš izstāsta, ka produkcija ik dienas ar saimniecības transportu tiek nogādāta veikalos.**

tas nozīmē, ka piens simtprocentīgi pārstrādājas cilvēka organismā līdz pat mūža beigām.

No «Līcišu» saimnieka staro vitalitāte un dzīviesprieks. Par krīzi un problēmām viņš daudz nerunā, bet vienīgi piemin, ka ar valsti tā kā neesot viss kārtībā. Deviņdesmitajos gados pagastā viņa saimniecībai apkārt dzīvojošie kaimiņi nopietni kērušies pie lauksaimniecības, turējuši lielus govju ganāmpulkus. Tagad visā apkārtnē tik vien esot kā viņa kazas un kaimiņa vienīgā gov. Viss likvidēts, darbs un pūles neatmaksājas. (Sevi nobrīnos, kā tad tā? Jelgavas un Rīgas tirgi taču turpat vai ar roku aizsniēdami. Ko tad mūsu, Latgales, zemniekiem darīt?)

Liepiņš labprāt pastāsta arī par savu kuplo ģimeni (pieci bērni mūsu laikos ir retums), kas kopīgiem spēkiem stutē saimniecību. Vecākais dēls Jānis ķēries pie sa-

● **Hallo, es te noskatīju vienu kaziņu. Nu dikti likām kājām, var redzēt, ka būs pienīga. Nu tad ņemam, vai ne? Foto: T.Elste**

va biznesa, bet pašlaik kopā ar tēvu būvē jaunu kūti kazām. Meita Laura beigusi Lauksaimniecības universitāti, tagad «Līcišos» būs pašiem savs lopu dakteris. Līga pavasarī absolvējusi vidusskolu un tūdaļ devusies uz Šveici, kur strādā zirgu stallos. Viņas mērķis ir izmācīties par zirgu terapeiti. Roberts — topošais pavārs, bet Gustiņš rudenī uzsāks skolas gaitas. Vecāki? Vecāki strādā un priecājas par saviem bērniem.

L. Kirillova

LUDZĀ

Kaimiņi svin savu māju sudraba jubileju

Interesenti un oriģināli svētki notika Malnavā — 15 līvānietes svinēja 25 gadu jubileju. Svētki bija vērienīgi — ar svinīgu muzikālu gājienu pa ciemata ielām, apbalvošanas ceremoniju, jautru balli, dziedāšanu, sarunām, kavēšanos atmiņās.

Svinības sākās sešos pēcpusdienā un noslēdzās četros no rīta. Izrādās, ka pirmoreiz sava ciemata mikrorajona dzimšanas diena notika pirms pieciem gadiem. Divas uzņēmīgas un atraktīvas sievietes — Valentīna Gorpiņiča un Rīta Žuka — toreiz ar lielu degsmi uzņēmās svētku organizēšanu, aizraujot visus pārējos kaimiņus. Tad, pirms pieciem gadiem, tapa mikrorajona karogs, dzimšanas dienas tradīcijas un apņemšanās pēc pieciem gadiem rīkot kopīgu balli atkal.

Pirms 25 gadiem

1984. gadā (iepriekšējā gadsimtā un citā ekonomiskā formācijā) Malnavā isā laikā uzbūvēja jaunu rajonu no Līvānu rūpniecībā ražotajām saliekamajām paneļa mājām. Tie bija 15 namiņi, kas izvietoti divās ielās. Kad bija sagatavoti nama pamati, līvāniete burtiski izauga kā sēne — trīs dienu laikā.

BALVOS

Visgrūtāk veicas riepu montāžā jeb uzvar merši

Viksnas pagasta stāvlaukumā pulcējās autovadītāji, lai jau trešo gadu pēc kārtas startētu orientēšanās sacensībās. Viksnas pagasta kultūras dzīves organizatore Velta Ločmele priecējās, ka šī gada sacensības, viņasprāt, bijušas visatraktīvākās.

Sacensību tiesnesis Jānis Zakariņš nešaubās, ka šoreiz orientēšanās ar automašīnām bija satiksmei visdraudzīgākā un visdrošākā. Iepriekšējos gados autovadītāju uzdevums bija braukt uz Balviem, lai izpildītu dažnedažādus uzdevumus, piemēram, pārbaudītu asinsspiedienu, par noteiktu summu iepirktos veikalos, saskaitītu konkrētai ēkai logus un skursteņus, utt. «Jāatzīst, arī šīs sacīkstes bija ļoti interesantas, tomēr bažījāmies, lai sportisti, kuri vēlas uzvarēt, nepārkāpj ceļu satiksmes noteikumus. Šogad sacensību gaitu un vietu kardināli mainījām — ciniņi četrās disciplīnās notika uz stāvlaukuma,» pastāstīja Jānis. Jautāts, kāda no četrām disciplīnām viņam visvairāk patīkusi, Jānis Zakariņš atzina, ka riepu montāža. Izrādās, ka šajā disciplīnā negāja viegli. Tiesnešaprāt, tas saistīts ar to, ka autovadītāji riepas montē servisos: «Tur tās piegriež ar pistolī. Lai nomontētu riepu ar saviem spēkiem, nākas krietni pasviest. Pozitīvais šajā disciplīnā bija fakts, ka visiem autovadītājiem bija savas riepu montāžas atslēgas, kā arī domkrati.» Līdzīgās domās ir Velta Ločmele. Tiesa, viņa uzsver, ka autovadītāji atraktīvi bijuši it visās disciplīnās — gan riepu montāžā, gan šautriņu mešanā no automašīnas, gan iebraukšanā garāžā un čūskas izbraukšanā, arī teorijā un kombinētajā stafetē: «Piekritu Jānim, ka aizraujoši bija vērot, kā vīri mokās ar riepu montāžu».

Pirmās vietas izcīnītais Artis Jeromanovs uzskata, ka šī gada orientēšanās ar automašīnām aizritēja savā konkurencē: «Līdz pat pēdējam bridim neticēju, ka mēs uzvarēsim. Pirmo vietu mūsu ekipāža izcīnīja tikai vienā disciplīnā, proti, kombinētajā stafetē, kur bija jāpārvieta bumbas no krēsla uz krēslu un jābrauc atpakaļgaitā.»

Un tā šeit sāka dzīvot 15 jaunas ģimenes — tehnikuma un kopsaimniecības speciālisti, kas kļuva par kaimiņiem. Visi bija vienā vecumā — tā ap 30 vai nedaudz mazāk. Pamazām ap mājām tika iekopti dārzi, tapa jaunas saimniecības ēkas, pirtīņas, garāžas. Tagad vienādi celtās sākotnēji plikās mājas jau izskatās atšķirīgi — katra ar savu seju — pēc saimnieka gaumes un iespējām. Sākumā ļoti vienkārša un ērta bija namiņu apkurināšana ar šķidro kurināmo. Vienas vidējas mēnešalgas pietika, lai nodrošinātu kurināmo visai sezonai. Noregulējām, kādu temperatūru gribam, un dzīvojam bez bēdū. Lielo māju iedzīvotāji mūs par to pat apskauda, — atceras jubilāri. Kad pēc četriem gadiem ciematā izauga vēl viens līvāniešu rajons, tad Saules un Peldu ielu māju rajons kļuva par vecāko tāda tipa māju teritoriju.

Pārmaiņu laiks atnesa izmaiņas arī ciemata iedzīvotāju dzīvē. Bija iespēja mājas privatizēt un iegūt savā īpašumā, nācās mainīt apkures sistēmu un pāriet uz cieta kurināmo, lai dabūtu siltumu un mājīgumu visos 128 kvadrātmetros. Par saviem namiņiem to iemītnieki joprojām izsakās visai atzinīgi, jo platība pietiekami liela un plānojums labs. Pie lielākajiem līvāniešu minusiemi allaž nosaukta ugunsnedrošība un siltumnenoturība. Pa šiem gadiem dau-

dzas mājas ārēji mainījušas savu veidolu un, braucot pa šīm ieliņām, patīkamu iespaidu rada sakoptība un īpaša mājīguma sajūta, kas rodas tikai nelielos ciematos.

Labs kaimiņš dzīvē ir liela vērtība

— Mēs visi kopā esam izpalīdzīgi un draudzīgi, — tā vakara sākumā atzina visi runātāji. Protams, skaidrs, ka ikdienā varbūt šī vienotība tā īsti neparādās, bet izšķirīgos brīžos varam būt droši — būs atbalsts gan priekšos, gan nelaimē. Šo apgalvojumu apliecina fakts, ka ar tādu vērienu notika šis dzimšanas dienas svinības: pašu ideja, pašu finansējums, pašu scenārijs un vadīšana, pašu dziedāt un dejojot prieks. Atbalstīt interesanto ideju piekrita pašmāju muzikanti, spēlēja Malnavas kapela. Tādu pasākumu var noorganizēt tikai draudzīgi kaimiņi.

Asprātīgas balvas saņēma gandrīz visi. Pirmās trīs atzinības bija pavisam nopietnas. Par priekšzīmīgāko iedzīvotāju tika atzīts Valeriāns Slišāns. Viņš esot īsts kaimiņa etalons gan attieksmē pret ģimeni, gan apkārtējiem.

Šai nominācijā balvu saņēma arī Vera Čehova. Kaimiņi ir novērtējuši viņas uzņēmību ciņā ar visām likstām, viņas ģime-

nes spēju iedzīvoties latviešu vidē, kā modē teikt, — integrēties latviešu kultūrā.

Par punktuālāko un precīzāko atzīts Aivars Krīvmans. Teiciens vīrs un vārds esot tieši par viņu.

Pārējie apbalvojumi bija vairāk ar humora dzirksti. Interesantas bija divas nominācijas, kurās atzīmēja tos kaimiņus, kas bez kaķiem, suņiem un vistām tur vēl kādus citus lopiņus. Izrādās, ka nevienā no 15 saimniecībām netiek vairs turēta govys, kaut arī pirmajos gados esot bijis prāvs ragulopu pulciņš. Viens no iedzīvotājiem saņēma balvu par rukušņu audzēšanu, otrs — par sekmīgu truškopību. Visdraudzīgākais suns piederot Vorkaļu ģimenei, bet skaistākais kartupeļu lauks — Antonijam Žukam. Par perspektīvāko atzīta Medņu ģimene, kas audzina jaunāko mājas iedzīvotāju — mazo Katrīnu. Katrīna arī piedalījās svētkos un gājienu drosmīgi piekrita braukt izpušķotajā zirga pajūgā. Interesantu apsvēkumu, stāstu, izdarību bija daudz, jo kā citādi svētki kafejnīcā varētu turpināties līdz saullēktam?

Šis skaistais vakars vēlreiz apliecināja, ka nevajag milzu naudu un sarkano datumu kalendārā, lai radītu sev svētkus un veidotu tradīcijas.

«Ludzas Zeme»

Artis ir startējis visos trijos Viksnas pagasta organizētajos autovadītāju ciniņos. Viņš uzsver, ka citādāk nemaz nevarēja būt. «Ikvienam ir jāapmeklē pasākumi, ko rīko dzimtajā pagastā, jo īpaši, ja tie ir tik jauki! Vissmagāk, kā apgalvoja visi autovadītāji, arī es par to pārliecinājos, gāja ar riepas nomaīņu. Skrūves bija ieēdušas un ne par ko nepadevās. Neslēpšu, bet šajā disciplīnā ne pa jokam sakreņķējos,» atceras uzvarētājs.

Jāpiebilst, ka viņš uz goņa piedestāla ir kāpis visus trīs gadus. «Šķiet, līdz šim izcīnīju vien otro un trešo vietu,» piebilda Artis. Viņš atzina, ka ļoti cer uz to, ka orientēšanās sacensības ar automašīnām būs arī nākamgad, neskatoties uz teritoriālo reformu. Arti atbalsta arī J. Zakariņš, uzsverot, ka to noorganizēšanai nav nepieciešama liela nauda. Šogad uzvarētāji balvā saņēma kausus un auto atslēgas komplektus. Arī sacensību organizēšanas idejas autore Velta ir pārliecināta, ka kaut kas līdzīgs Viksnas pusē neizpaliks arī nākotnē. Šī gada sacensību uzvarētājs A. Jeromanovs atzina, ka jau ar nepacietību gaida nākamās startus. «Aicinu arī citus autovadītājus būt aktīviem — nevajag kautrēties, vajag braukt!» viņš vēl.

Interesanti, ka apbalvotas trīs ekipāžas, kuras brauca ar vienas markas spēkratu. «Šoreiz uzvarēja merši!» atklāja J. Zakariņš.

Mācās prezentēt

Balvu Tālākizglītības un cilvēkresursu attīstības centrā viesojās biedrības «Preiļu NVO centrs» lektori Līva Liepniece un Artis Utiņš. Viņi stāstīja par uzstāšanās un prezentācijas mākslu.

Kaut gan seminārs «Uzstāšanās un prezentācijas māksla» notika vasaras vidū, apmeklētāju skaits bija visai ievērojams. Tālākizglītības centra pilnā zāle liecināja, ka cilvēki interesējas par savu uzstāšanās iemaņu pilnveidošanu. Liela daļa klausītāju bija nevalstisko organizāciju dalībnieki, taču netrūka arī tādu, kuri lekciju apmeklēja cerībā apgūt jaunas vai pilnveidot jau esošās iemaņas.

Klausītāji bija ieradusies pat no attālākajiem pagastiem. Lektore, LU Teoloģijas un reliģijas fakultātes 3. kursa studente Līva Liepniece, stāstīja par svarīgāko, kas

varētu noderēt, uzstājoties auditorijas priekšā, — kā uzvesties, ko stāstīt un nestāstīt, par ķermeņa valodu un vizuālo tēlu veidošanu. Lekcijas pirmajā daļā viņa skaidroja, kas ir prezentācija un kādi ir tās veidi. Lektore uzsvēra, ka prezentācijas veidošanā būtiska ir katra detaļa. Klausītāji uzzināja par precīzi noformulēta prezentācijas mērķa un virsraksta svarīgumu un par prezentācijas uzbuvi. Līva Liepniece īsumā iepazīstināja klātesošos ar prezentācijas tehnisko līdzekļu veidiem un to, kā jāuzvedas auditorijas priekšā. Ar sevišķu interesi klātesošie noklausījās stāstījumu par uztraukuma mazināšanu pirms uzstāšanās. Klausītāji uzzināja, kādā balsī jārunā ar auditoriju, par kādiem tematiem nedrīkst jokot un citas interesantas uzstāšanās mākslas nišanses.

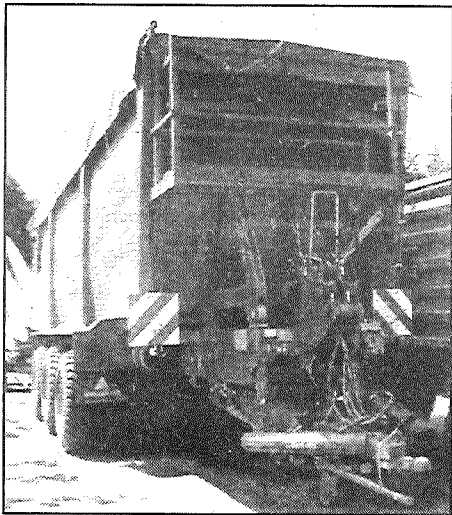
Dzīvu interesi lekcijas klausītājos izraisīja stāstījums par ķermeņa valodu un vizuālo tēlu, uzstājoties publikas priekšā. Bet semināra noslēgumā dalībniekiem bija iespēja parādīt, cik labi apguvuši mācību vielu. Sadaloties grupās, auditorijas priekšā viņiem bija jāprezentē kāds konkrēts priekšmets. Tilžnietes Astrīdas Krainās grupai tā bija Ķekavas Lieldienu ola. «Bija ļoti interesanti, jo es biju tā, kurai jāprezentē grupas darbs. Pastāstīju par visām olas labajām īpašībām, taču uztraukumā pašās beigās nepateicu, ka tā ir arī jānopērk,» par savu mūža pirmo prezentāciju stāsta Astrīda.

Savukārt Balvu Tālākizglītības un cilvēkresursu attīstības centra vadītāja Maruta Castrova sola, ka jau augusta beigās ir plānoti līdzīgi pasākumi par stresa menedžmentu un to, kā plānot laiku.

Lauku dienas «Kotiņos»

Zemnieku saimniecībā «Kotiņi» sadarbībā ar SIA «Baltic Agro» un SIA «Serviss AT» norisinājās lauku dienas. Uz pasākumu bija ieradusies vairāk nekā 100 dalībnieki no visas Latvijas.

Lauku dienu dalībniekiem kopā ar speciālistiem bija iespēja iepazīties ar zemnieku saimniecības «Kotiņi» jaunāko lauksaimniecības tehniku un tās priekšrocībām. Saimniecībā ir aptuveni 30 veidu teh-

● Baltijā lielākā piekabe ar celtspēju 33 tonnas.

nika, no kuras vismaz piecas vienības ir jaunums Latvijā, piemēram, graudu temperatūras mērītājs torņos, zaļuma sensors, kuru uzstāda uz minerālmēsļu izkliedētājtraktora, un citi. Zemnieki apskatīja izmēģinājuma laukus, kuros bija iesētas dažādas ziemas kviešu, ziemas rapša un vasaras rapša šķirnes, kā arī aplūkoja jau ražojošos laukus. No sākuma zemnieki apskatīja lauku, kurā ir sēts ziemas rapša hibrīds — puspunduris 'DK SECURE', kam ir ļoti augsta ziemcietība. Šajā laukā pirms diviem gadiem bija rudzi un pēc tam sarkanais āboliņš, kas ir netipisks priekšaugi ziemas rapsim. Bet tā kā lēmums šeit sēt 'DK SECURE' bija pieņemts ļoti ātri — divu nedēļu laikā, tad saimnieki riskēja. Un risks atmaksājās. Sējas termiņi šim hibrīdam ir 10. – 15. augusts, sēt ap 20. augustu šai pusē jau ir zināms risks.

Nemot vērā, ka zemnieku saimniecības «Kotiņi» īpašumā ir traktors ar 360 zirgspēku jaudu, tad, lai to nodarbinātu, saimniecībā iegādājās firmas «Annaburg» ražoto piekabi ar celtspēju 33 tonnas. Katra tilta izturība ir 15 tonnas un vēl trīs tonnu noslogojums uz traktora. Piekabei ir arī stūrēšanas sistēma un ierīkota virzuļtipa izlāde, kas masu no piekabes nevis izgrūž, bet izstumj. Tik lielā saimniecībā šāda piekabe ir ļoti noderīga.

«Vaduguns»

Vairs nav iespējama politiska izrēķināšanās ar pašvaldību izpilddirektoriem un iestāžu vadītājiem

Augstākās tiesas Senāts Rīgas Kurzemes rajona izpilddirektora amatā atjaunotā Armanda Agruma lietā tūko ir atzinis par nelikumīgu iepriekšējā sasaukuma Rīgas domes vadības iesākto praksi Rīgas pašvaldības iestāžu vadītājus atbrīvojot no amata tikai politisku apsvērumu dēļ, kas parasti tika darīts, lai šos amatus piešķirtu savas politiskās partijas biedriem, vai arī tiem «nopirktu» kādas opozīcijas partijas atbalstu savam mēram, informē Aigars Krūms, SIA «Ekspres konsultācijas» valdes loceklis, A.Agruma un J.Viņķeļa pilnvarotais pārstāvis. Vienlaikus Senāts secināja, ka gan pašvaldības izpilddirektors, gan pašvaldības iestāžu vadītāji no darba atbrīvojami stingrā saskaņā ar Darba likumu.

Kā jau iepriekš masu medijos ir ticis ziņots, Armands Agrums 2007. gada novembrī ar nemotivētu, politisku iepriekšējā sasauku-

ma Rīgas domes lēmumu tika atbrīvots no Rīgas Kurzemes rajona izpilddirektora amata, jo šajā amatā bija apsolīts iecelt LSDSP partijas biedru Orvīlu Henriņu kā atlīdzību par to, ka LSDSP atbalstīs TB/LNNK mēra J.Birka atrašanos amatā. Vēlāk 2008. gada nogalē ar tādu pašu politisku iepriekšējā sasaukuma Rīgas domes lēmumu no Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirektora amata tika atbrīvots Juris Viņķelis, jo bija atļāvis izstāties no TB/LNNK rindām.

Šādas Rīgas domes vadības un deputātu darbības radīja bistamu precedentu pašvaldību jomā, jo veidoja pašvaldības iestāžu tiešu atkarību no domē ievēlēto politiķu interesēm — iestāžu vadītājam kļūstot motivētam ne vairs pildīt savus tiešos darba pienākumus, bet gan izpatīkt vairākumam politiķu. Turklāt tas radīja situāciju, kurā pašvaldību iestāžu vadītāju amatos tika ieceltas per-

sonas nevis pēc to spējām vadīt iestādi, bet gan pēc politiskās pieredzes un nopelniem partijas labā. Tas varēja dramatiski ietekmēt iestāžu darbības kvalitāti. Ar augstākminēto Augstākās tiesas Senāta spriedumu A.Agruma lietā šie draudi, par laimi, ir novērsti, A.Agrums jau ir atjaunots amatā, bet J.Viņķelis saņēmis labvēlīgu pirmās instances tiesas spriedumu un pašreizējā Rīgas dome izskata mierizliguma iespējas ar viņu.

Norādītais Senāta spriedums beidzot rada skaidru tiesu praksi pašvaldības lēmējvaras un izpildvaras nodalīšanā, kas līdz šim nekad nav bijusi. Tā ir tiesu prakse, par kuru ir jābūt informētam ikvienam pašvaldības deputātam, izpilddirektoram un iestādes vadītājam, lai skaidri apzinātos savas tiesības. Tādēļ uzskatīju par nepieciešamu par šo Senāta spriedumu sniegt publisku paziņojumu, informē Aigars Krūms.

Daugavpilī nošauj radaru

Jau aptuveni gadu uz valsts ceļiem ātras braukšanas cienītāju nervus bojā bezkaislīgie fotoradari, kuri vienkārši piefiksē pārkāpumu un nekāda sarunāšana tur vairs nav iespējama. Līdz šim neviens šos satiksmes vērotājus vēl nebija apdraudējis. Tomēr Daugavpilī notika šāds pirmais uzbrukums fotoradaram, turklāt tas izdarīts visai pārdrošā un pat bīstamā veidā, bet apstākļu sakrītības gadījumā ciest varēja arī Ceļu policijas darbinieks. Radari jau ir pierādījuši savu efektivitāti, un tajos ieguldītie līdzekļi ir atmaksājušies, tāpēc Ceļu policija plāno iegādāties papildu ierīces.

12. augusta vakarā Daugavpilī pagaidām nezināma persona sašāvēs Daugavas ielā izvietoto pārvietojamo fotoradaru. «theNewspaper.com» norāda, ka šis incidents noticis tikai nedēļu pēc tam, kad Latvijas Iekšlietu ministrija paziņoja par ieceri valstī izvietot vairāk nekā simtu fotoradaru. Kā informēja Daugavpils pilsētas un rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdzes pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, nopietni bojājumi vienīgajam Daugavpils policijas pārvietojamam fotoradaram nav konstatēti. «Fo-

toradars ir darba kārtībā, vien jānomaina dažas detaļas. Jau tuvākajā laikā tas atkal tiks izvietots pilsētas ielās. Pagaidām nav zināms, kāpēc šauts uz fotoradaru. Droši vien kādam nepatika, ka tas strādā un fiksē pārkāpumus,» sacīja Laizāne.

Par notikušo sāks kriminālprocesu. Norikta ekspertīze, lai noskaidrotu, ar kādu ieroci šauts uz fotoradaru.

Izrādās, fotoradariem uzbrūk vidā pasaulē. Pret auto braukšanas ātruma fiksēšanas fotoradariem tiek veikti visdažādākie uzbrukumi visā pasaulē, un pagājušajā nedēļā vien šādi incidenti fiksēti Austrālijā, ASV, Itālijā, Spānijā, Lielbritānijā un Latvijā, vēsta autosatiksmes interneta laikraksts «theNewspaper.com».

Trešdienas rītā Sidnejas piepilsētā Austrālijā aizdedzināts viens no reģiona «ienesīgākajiem» fotoradariem, par kura fiksētajiem pārkāpumiem valsts gadā iekasē vairāk nekā miljonu Austrālijas dolāru (408 000 latu). Šogad tas bija jau piektais uzbrukums fotoradariem šajā reģionā, kur 2005. gadā izcēlās skandāls, kad atklājās, ka autobusu šoferiem tiek piesūtītas soda kvīti par braukšanu tādā ātrumā, kādu autobusi nemaz nespēj sasniegt. Arī iepriekšējos uzbrukumos fotoradari tikuši nodedzināti un varas iestādes vaini-

gos nav spējušas notvert.

Līdzīgs uzbrukums pagājušās svētdienas naktī notika arī Lielbritānijā, kad tika nodedzināts radars Safoļkā, ziņo «Eastern Daily Press».

Savukārt Spānijas pilsētā Malagā kādam autovadītājam piesprieda 1568 eiro (1102 latu) naudas sods par mobilā fotoradara sadauzīšanu. Ierīce fiksējusi apsūdzētā automašīnu, un, tā kā tas bija pēdējais uzņēmums, policija šā auto vadītāju aizturēja. Aizdomās turētais gan savu vainu neatzina, tomēr netalās viesnīcas darbinieks apgalvoja, ka notikušo redzējis savām acīm, vēsta ADN.

Arī Romas apkaimē policija izvirzījusi apsūdzības trim vīriešiem par uzbrukumu ātruma fiksēšanas kamerai, raksta «Corriere Della Sera». 25, 31 un 32 gadus vecie vīrieši uzrūpušies kārtī, kurā bijusi piestiprināta kamera, un sākuši to dauzīt. Policija paspējusi ierasties notikuma laikā, un šajā gadījumā par vaininieku identitāti nav nekādu šaubu.

Savukārt Klārksvillā, ASV Tenesi štātā, 1. augustā kāds auto taranējis 20 000 dolāru (9940 latu) vērtu kameru, kas kādā krustojumā fiksēja luksoforu gaismas signālu ievērošanu. Policijas rīcībā ir videoieraksts no kameras, kas no pretējās ielas puses filmē krustojumu visu diennakti.

POLICIJAS ZIŅAS

Laikā no 10. līdz 16. augustam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 44 notikumi. Kā informē policijas pārvaldes inspektore Inta Romanovska, starp reģistrētajiem likumpārkāpumiem bijušas deviņas zādzības, deviņi mantas tīšas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi un seši ceļu satiksmes negadījumi.

Nodega vasaras virtuve

10. augustā Siļukalna pagastā nodega kādam vīrietim piederošā vasaras virtuve 20 kvadrātmetru platībā.

Apskādēja iestādi

10. augustā Preiļu sociālā dienesta ēkas ieejas durvis izdauzīti četri stikli. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Sabojāja žogu un automašīnas degvielas tvertni

10. augustā Līvānos pārkniebts un sabojāts autoservisam SIA «AV Motors» piederošais metāla nožogojums.

10. augustā Preiļos kādam vīrietim piederošai automašīnai BMW 520D sabojāts degvielas tvertnes aizveramais vāciņš.

Atklāta nelegāla alkohola glabātuve

10. augustā Aizkalnes pagastā atklāts gadījums, ka vīrietis savās mājās uzglabāja deviņus litrus nelegālā alkohola.

Zagli pārzāgēja atslēgu

11. augustā Turku pagastā, pārzāgējot piekaramo atslēgu, iekļūts kādam vīrietim piederošajā saimniecības ēkā un no turienes nozagtas dažādas mantas.

Apzagtas automašīnas

12. augustā Rudzātos kādam vīrietim piederošajai automašīnai «Audi 80» izsists aizmugurējais stikls, norauts labās puses aizmugures skata spogulis, norauta radioantena un priekšējā «Audi» emblēma.

13. augustā Līvānos no vairākām automašīnām tika nozagtas dažādas personīgās mantas un izdarīti bojājumi (sagriezts jumta pārsegs, izsists automašīnas loga stikls). Par notikušo uzsākts kriminālprocesu.

Govis sabojāja ražu

12. augustā Rožupes pagastā kādai 1982. gadā dzimušai sievietei piederošās govīs izbrādāja 1965. gadā dzimušai sievietei piederošo dārzu.

Patvaļīgi nomaina atslēgu kopējam īpašumam

13. augustā Preiļos kāds 1982. gadā dzimis vīrietis patvaļīgi nomainīja durvju atslēgu kopējā īpašuma mājā.

Sabojāja tirdzniecības telti

14. augustā Aglonā kāds 1983. gadā dzimis vīrietis, būdams alkohola reibuma stāvoklī, sabojāja SIA «Madara VSKB» piederošo tirdzniecības telti. Par notikušo uzsākts kriminālprocesu.

Piesavinājās somiņu ar pildspalvām

14. augustā Saunas pagastā kāds vīrietis konstatēja, ka no viņa mājām nozagta rokas somiņa, kurā atradās pildspalvas. Zaudējums sastāda 30 latus.

Noziedzīga interese par saimniecības ēkām

14. augustā Stabulniekos kāds vīrietis atklāja, ka viņam piederošajai noliktavai ir izsists loga stikls.

15. augustā Rožupes pagastā, uzlauzot ieejas durvis, iekļūts kādam vīrietim piederošajā kaltē, un no turienes nozagti trīs elektromotori, trīs kaltes ruļļi un kaste ar dažāda izmēra zobratiem. Par notikušo uzsākts kriminālprocesu.

Pamatīgs laupījums svešā angārā

15. augustā Rožupes pagastā zagļi uzlauza ieejas durvis un apzaga kādam vīrietim piederošu angāru. Nozagti 70 litri dīzeļdegvielas, divi litri benzīna, propāna gāzes balons, 10 metri metināšanas kabeļa, vairāki elektromotori, divi traktora «Belarus» palaidējdzinēji, 10 litri tosola un traktora hidromotors. Par notikušo uzsākts kriminālprocesu.

Tanī pat datumā Rožkalnu pagastā, uzlauzot ieejas durvis, iekļūts kādai sievietei piederošā angārā, no turienes nozagti 200 litri dīzeļdegvielas un motocikla «IZ 57» rezerves daļas. Par notikušo uzsākts kriminālprocesu.

Traucēja skolas žogs

16. augustā Preiļos sabojāts Preiļu 1. pamatskolas stāvlaukuma žogs.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

AKTUĀLI

Uzmanieties no viltus motorzāģu tirgoņiem!

Vairākos Latgales rajonos ir konstatēti gadījumi, kad viltus «tirgoņi» apmeklē lauku viensētas un piedāvā par salīdzinoši zemu cenu iegādāties motorzāģus ar pazīstamu zīmolu viltojumiem. Cilvēki, kas šos zāģus iegādājas, vēlāk konstatē, ka tie ir ļoti sliktas kvalitātes viltojumi.

Policija brīdina neiesaistīties darījumos ar šādām personām, kā arī lūdz fiksēt viltoto motorzāģu pārdevēju pazīmes, transportlīdzekļu numura zīmes un nekavējoties ziņot par tiem policijai pa tālruniem 65302800, 65302802.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

VALSTS AKCĪJU SABIEDRĪBA
**VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI**

Izsole

Valsts AS «Valsts nekustamie īpašumi» (reģistrācijas nr. 40003294758) 2009. gada 8. oktobrī Rīgā, Vaiņņu ielā 28, rīko:

1. Valsts nekustamo īpašumu mutiskas izsoles ar augšup ejošu soli:

1) Preiļos, Ceļnieku ielā 28A (kadastra numurs 7601 002 0615) zemesgabala ar kopējo platību 966 m², mutisku izsoli par sākuma cenu Ls 1100, izsoles laiks pulksten 14.00;

2) Preiļos, Kurzemes ielā 2b (kadastra numurs 7601 007 0210) zemesgabala ar kopējo platību 1280 m², mutisku izsoli par sākuma cenu Ls 1200, izsoles laiks pulksten 14.00.

Personām, kuras vēlas pieteikt pirkuma tiesības vai piedalīties izsolē, ir jāreģistrējas kā izsoles dalībniekam un līdz reģistrācijas brīdim jāiemaksā drošības nauda 10 % no sākuma cenas un reģistrācijas maksa Ls 100 AS «SEB Banka» Rīdzenes filiāles kontā nr. LV22UNLA0002200609436.

Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā, maksājumus veicot pilnā apmērā latos. Iepazīties ar izsoles noteikumiem, reģistrējot izsolei, kā arī saskaņot objekta apskates laiku var Valsts AS «Valsts nekustamie īpašumi» Rīgā, Vaiņņu ielā 28, 312.kabinētā, darbdienās no pulksten 9.00 līdz 17.00.

Tālrunis uzziņām 67024614, 67024659.

Pēdējā dalībnieku reģistrācijas diena izsolei ir 2009. gada 6. oktobris līdz pulksten 16.00.

Visām personām, kurām uz objektu ir tiesības, kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē, jāpieteic savas prasības tiesā līdz izsoles dienai. <http://www.vni.lv>.

JĀNA IVANOVA RĒZEKNES MŪZIKAS VIDUSSKOLĀ NOTIKS PAPILDUS UZŅĒMŠANA 2009./2010. māc. gadam

Iesniedzamie dokumenti:

- iesniegums,
- izglītību apliecināošs dokuments,
- medicīniskā izziņa nr. 86-u,
- 4 fotogrāfijas (3 x 4).

Iesniedzot dokumentus, jāuzrāda dzimšanas apliecība vai pase. Dokumentus pieņem kancelejā līdz 2009. gada 26. augustam no plkst. 9.00 - 15.00.

Konsultācijas 2009. gada 26. augustā plkst. 11.00.
Iestāšanās 2009. gada 26. augustā.

Kontakttālrunis: 646 22480; 646 22889.
Fakss: 646 24463.

e-pasts: ivanovamusic@inbox.lv.

Vidusskolas adrese:
Atbrīvošanas aleja 56, Rēzekne,
LV 4600.

Pārdod sazāģētu malku ar piegādi Preiļos un Preiļu rajonā. Tālr. 22079169.

Pārdod

paštaisītu sniega motobloku. Tālr. 65323422;
AUDI A6 (2,5 TDI, 1999. g. izl., sedans, tumši zilā metāliskā krāsā, viss elektro, kondicionieris, automātiskā ĀK, 6900 EUR). T.28227222;
BMW 325i (zaļā krāsā, liekie diski, teicamā stāvoklī, bez TA, tjunings, Ls 450). T.22429106;
CHRYSLER VOYAGER (1995. g. izl., 2,5 l, benzīns, mehāniskā ĀK, TA līdz 02.2010., teicamā stāvoklī). T.29221813;
FIAT TIPO (TD, 1993. g. izl., teicamā stāvoklī, TA līdz 09.06.2010., ekonomiska, ek-

Aldaris ir viens no vadošiem ražošanas uzņēmumiem Latvijā ar gadsimtiem senām tradīcijām. Aldaris ir starptautiskas grupas Carlsberg sastāvdaļa, kuras pirmsākumi meklējami jau 19. gadsimtā. Starptautiskais uzņēmuma statuss nodrošina plašu starptautisko pieredzes apmaiņu un darbinieku profesionālo izaugsmi. Grupas uzņēmumi visā pasaulē nodarbina vairāk nekā 40 000 darbinieku, mūsu produkcija ir nopērkama vairāk nekā 150 valstīs.

AS Aldaris aicina komandā DISPEČERU — DATU OPERATORU LĪVĀNOS

Darba pienākumi:

- Informācijas ievadīšana un apstrādāšana datu uzskaites un apstrādes sistēmā
- PPR un citu dokumentu noformēšana
- Savlaicīga nepieciešamo atskaišu sagatavošana
- Datu bāzes sagatavošana maršrutu plānošanas procesam, datu eksportam/importam sistēmā

Prasības kandidātam:

- Vismaz 1 gada darba pieredze līdzvērtīga amatā
- Labas datorzināšanas (vēlamas zināšanas kādā no noliktavas uzskaites programmām)
- Vidējā profesionālā izglītība
- Latviešu un krievu valodas zināšanas
- Precizitāte darbu izpildē un informācijas sniegšanā
- Orientēts uz klientu apkalpošanu

Mēs piedāvājam:

- Apmācību darba vietā, kas nepieciešama darba pienākumu veikšanai
- Konkurētspējīgu un sasniegtajiem rezultātiem atbilstošu atalgojumu
- Veselības apdrošināšanu
- Sociālas garantijas
- Izaugsmes iespējas

CV un pieteikuma vēstuli, norādot amatu, uz kuru pretendējat, sūtīt:

- pa pastu: Tvaika ielā 44, Rīga, LV-1005, ar norādi «Personāla vadības departamentam» vai
- pa faksu: 7023295 vai
- pa e-pastu: darbs@aldaris.lv

Papildus informāciju var saņemt pa tālruni 67 023 321

stras, liekie diski). T.28682521;
FORD FIESTA (TA, lēti, ekonomiska). T.29690324;
FORD GALAXY (2,3, 1997. g. izl., baltā krāsā, 7-vietīgs, elektro, čīps, 3300 EUR). T.27529246;
HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;
MAZDA 626 (1992. g. izl., TA). T.26152958;
MAZDA XEDOS 6 (1993. g. izl., 2,0, ķiršu krāsā, 5-pakāpju ĀK, el. pakete, CD, MP3, jauna TA). T.26586842;
MERCEDES BENZ 190E (1992. g. izl., TA, el. logi, centrālā atslēga, melnā krāsā, 1,8, benzīns, 4-pakāpju ĀK, 800 EUR). T.26344555;
MERCEDES BENZ 200 (1991. g. izl., dizelis,

sedans, 4 pakāpju mehāniskā ātrumkārbā, violetā krāsā). T.22018971;
NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, benzīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī). T.29447261;
NISSAN TERRANO (1991. g. izl., gāze/benzīns, pilns pievads, Ls 1250). T.29470104;
OPEL ASTRA (2,0, DTI, hečbeks, 1998. g. izl., TA, el. spoguļi, el. logi, kondicionieris, piekabes āķis) vai maina. T.29462973.

Pērk

AUDI, VW, BMW un citas a/m no 1988.-1995. g. līdz Ls 500. Tālr. 29485804.

Sansevjerā jeb lidakas aste (*Sansevieria trifasciata*)

Pie mums visvairāk izplatīta un popularitāti ieguvusi svitrainā sansevjerā jeb svitrainā lidakas aste. Tai ir spēcīgas, biezas, stingras vertikālas lapas, kas spēj sasniegt pat 1,5 metru augstumu. Lapām ir tumšzaļš vai pelēkzaļš, šķērsvītrots, mazliet zobots zīmējums.

Sansevjerā labi aug trūdzemē, kurai piejaukta grants. Ieteicams pievienot arī nedaudz kūdras un mālainas zemes. Augsnes ziņā sansevjerā ir mazprasīga. Tās apsākņojas grantī vai grants un kūdras maisījumā (1:1).

Par sansevjeru droši var sacīt, ka tā spēj pārdzīvot visu, izņemot pārļiešanu un regulāru pārstādīšanu. Ja mūsu acis spēj priedēt tautā par lidakas asti iesauktās puķes elegantās, vairāk vai mazāk raibās zobenveida lapas, tad auga pazemes sakneņi saglabā uzņemto mitrumu ilgākam sausuma periodam. Puķe jāpārstāda tikai tad, kad pods pieaudzis pilns un saknes lien ārā. Teicami iesakņojas sadalīts cers vai sakneņa gabals ar pumpuru, ja to iestāda līdz ar zemes virskārtu. Kūdras un grants maisījumā lieliski aug dažas stundas ap-

kaltusi un pēc tam ieslīpi iestādīta sansevjerā lapa vai tikai tās daļa (vismaz 5–8 centimetrus garš gabals), tikai jāaplej, jāuzliek virsū stikla burka. Vēlāk laista tikai tad, kad zemes virskārta ir pilnīgi sausa. Arī traukā ar ūdeni (ne pārāk dziļā un ne pārāk lēzenā) ielikta puķes lapa apmēram trīs nedēļās izdzīs saknes vai pat veidos jaunu augu sev blakus.

Svitrainajai lidakas astei ir vairākas variātes un formas ar dzeltenraibām vai baltraibām lapām. Šī puķe lieliski aug uz āderēm — vietās, kur citi telpaugi parasti nikuļo. Tā vienlīdz labi jūtas gan vēsās, mitrās telpās, gan mājās ar centrālāpku un sausu gaisu. Nolikta gaišākā vietā, sansevjerā mēdz arī ziedēt. Ziednesis tai ir slaidis — ar pušķveida vai slotņveida ziedkopu galā, dzeltenīgs līdz bālganzaļš, aizniedz garāko lapu galotnes vai paceļas nedaudz virs tām.

Augu mēslo no pavasara līdz rudenim reizi mēnesi un ļoti mēreni laista. Mūsu vecmāmiņas zina teikt, ka tautas medicīnā lidakas astes lapas izmanto venerisko slimību ārstēšanai, bet saknēs esot vielas, kam piemīt stimulējoša un tonizējoša iedarbība.

No preses materiāliem

